DRAUGAS
Leidžia Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telefonas — Virginia 7-6640; 7-6641
Vienintėlis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis pasaulyje

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
Published by the Lithuanian Catholic Press Society
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Tel. Virginia 7-6640; 7-6641
The most influential Lithuanian Daily in America

No. 293 Kaina 4 centai CHICAGO, ILLINOIS KETVIRTADIENIS, GRUODŽIO (DEC.) 15, 1949 Price 4 cents Vol. XXXII

KOSTOVAS NUTEISTAS PAKARTI, KITI KALETI

TRYS ZONOS LIETUVOJE LAISVĖ KELIAUTI SUVARŽYTA

ST. DEVENIS
Mūsų Korespondentas Europoje

Įprasta prasme suprantamo laisvo susisiekimo pavergtoje Lietuvoje, kaip ir visoje Sovietų Sąjungoje, iš viso nėra. Važinėti galima tik tarnybiniais reikalais, tik fabriko ar įstaigos pavedimu, visada prie savęs turint darbovietės išduotą pažymėjimą, kad važiuojama ne asmeniniais reikalais. Kas nedirba, tas į traukinį nepriimamas, arba iš jo išmetamas. Tėvų, giminių ar draugų lankymo sovietinė santvarka nepripažįsta. Visiems žmonėms "tėvas", "draugas", "giminė" yra tik Stalinas.

Paprastai fabrikai, įmonės ir įstaigos kelionės pažymėjimus išduoda be didelių ceremonijų. Tačiau jų išduoti kelionės leidimai galioja tik važiuojant į Lietuvos rytinę dalį, į Latviją, į Gudiją, i Sovietų Sąjungą, į buvusius Rytprūsius. 80 kilometrų į Lenkijos pusę įstaigų kelionės pažymėjimai nebegalioja, nes čia prasideda trys bet kokį susisiekimą apsunkinančios ir varžančios zonos. Į Lietuvos rytus, į Latviją, Sovietų Sąjungą galima rizikuoti vyk ti ir be įstaigos pažymėjimo. Kontrolės būna ne kasdien. Žmonių važiavimą į rytus sovietai laiko mažai pavojingu. Tačiau kontrolės metu be įstangų leidimo sulaikytieji ke leiviai, nors ir ne visada, bet gali turėti didelių nepatogumų: pirmiausiai jie apkaltinami pabėgimu iš darbo. Jei įstaiga pažymi, kad keleivis tuo metu turėjo atostogas, jis įtariamas šnipu.

Visai kitaip tvarkomas susisiekimas ir bet koks judėjimas ypatingųjų zonų ribose.

Pirmoji Draudžiamoji Zona

Visos trys draudžiamosios zonos nuo Lenkijos pasienio į Lietuvos gilumą kartu siekia iki 80 km. Kai kuriose vietose draudžiamosios zonos sumažėja iki 60 km. Pirmoji zona yra pati didžiausia, siekianti 50-70 km. į krašto gilumą. Į šitą zona įvažiuoti su fabriko ar įstaigos išduotu pažymėjimu neleidžiama. Šita zona jau yra ypatingoje apsaugoje. Apsaugos funkcijas vykdo sovietų slaptoji policija, MVD ir MGB kariniai daliniai. Mažuose miesteliuose ir bažnytkaimiuose, kur ne priklausomybės laikais pakakdavo vieno ar dviejų policininkų tvarkai palaikyti, dabar stovi nuo 50 iki 200 MVD ar MGB kareivių. Norint į šitą zoną patekti, reikia gauti komunistų partijos rekomendacijas ir tos zonos vyriausio vado, kuriuo visada yra rusas MVD ar MGB generolas, leidimą. Leidimo terminas būna visada ribotas ir trumpalaikis. Į šitą zoną įvažiavusis žmogus yra sekamas slaptosios policijos. Pirmosios zonos viršininkas negali išduoti leidimo įvažiuoti į antrąją zoną. Visi gyventojai, kurie gyvena pirmosios zonos ribose, be ypatingo leidimo niekur negali išvykti ar pasišalinti.

Antroji Zona Turi 8 Kilometrus

Antroji zona, kaip esanti arti Lenkijos pasienio, yra gręžtesnėje padėtyje. Ji visu Lietuvos-Lenkijos pasieniu turi 8 km. ruožą į krašto gilumą. Į šitą zoną įvažiuoti labai sunku. Įvažiavimui leidimą gali išduoti tik tos zonos vyriausias vadas, kuriuo yra rusas. Leidimai duodami tik labai retais atvejais. Leidimo prašytojas turi užpildyti didelę anketą, nurodant važiavimo tikslą ir įrodyti savo ištikimybę sovietinei santvarkai. Į šitą zoną dažnai neleidžiami net ir labai patikimi komunistai. Šitos zonos gyventojai yra daug kartų išvalyti. Ten gyventi gali tik tie žmonės, kurie laikomi patikimais. Išvažiavimas iš zonos lygiai sunkus kaip ir įvažiavimas. Išvažiuojantysis turi turėti ne tik savo zonos leidimą išvažiuoti, bet turi išsiimti ir pirmosios zonos viršininko leidimą į pirmąją zoną įvažiuoti ar per ją pervažiuoti. Šitoje zonoje nuolat tikrinamas ne tik kiekvienas traukinys, bet nuolat daromos kratos visuose miesteliuose ir kaimuose, ieškant ar nėra pasislėpusių be leidimų atvykusių žmonių. Visur pilna ginkluotų mongolų.

Taip Atrodo Trečioji Zona

Trečioji ir pati griežčiausioji zona prasideda prie geležinės uždangos Lietuvos-Lenkijos pasienyje ir tęsiasi ligi antrosios zonos. Ji teturi tik 3 kilometrus į krašto gilumą. Iš šios zonos gyventojai daugumoje yra iškelti. Palikti tik patys patikimiausi. Į šią zoną įvažiuoti leidžiama tik retais atvejais. Leidimą tegali išduoti tik vienintėlis žmogus — tos zonos apsaugos vadas. Prašant įvažiavimui leidimo, reikia pristatyti pažymėjimus, kad pirmosios ir antrosios zonų apsaugos viršininkai leidžia vykti per jų zonas. Apsaugos funkcijas vykdo mongolai. Gyventojai, kurie yra gavę leidimus toje zonoje pasilikti, ant pasų turi didelius štampus, kurie įrodo, kad jie čia yra nuolatiniai gyventoai. Rusų slaptoji policijair MVD daliniai su gausiais mongolų būriais stropiausiai vykdo zonos kontrolę. Dažnai krečiami ne tik gyventojų namai, bet tikrinami ir darbą dirbantieji žmonės, norint įsitikinti ar jie tikrai yra vietiniai, ar turi ant pasų štampus. Visas gyvenimas šitoje zonoje primena karo metą fronte. Į šitą zoną be specialių leidimų negali įvažiuoti net Lietuvos vyriausybės nariai su M. Gedvila ir J. Pelecku priešaky.

Už šitos zonos jau prasideda geležinės uždangos sustiprinimai.

● CIO Illinois valstybės organizacija savo konferencijoje priėmė rezoliuciją, reikalaujančią rinkimų dieną darbininkams apmokėti kaip už darbo dieną.

VĖL SUDUŽO KELEIVINIS LĖKTUVAS

Capital Airlines keleivinis lėktuvas DC-3, leisdamasis rūke Washingtono aerodrome, nukrito į vandenį netoli Bolling karo aviacijos bazės. Iš 23 lėktuve buvusių žmonių keturi žuvo, o 19 išsigelbėjo, bet kai kurie iš jų kritiškai sužeisti. (Acme)

Jeruzalė Paskelbta Izraelio Sostine

TEL AVIV, gruodž. 14. — Izraelio parlamentas paskelbė Jeruzalę valstybės sostine ir persikels ten dar šią savaitę. Vyriausybės įstaigos keliasi jau ten nuo seniau.

Ministeris pirmininkas Ben Gurion parlamento posėdy pareiškė, kad žydų valdomoje Jeruzalės miesto daly religinė laisvė visoms tikyboms bus saugojama; bus globojamos ir visos šventosios vietos ir laisvas priėjimas prie jų bus patikrintas visiems galimybių ribose.

Tuo tarpu UN komitetas, kuriam pavesta įvykdyti rezoliuciją dėl Jeruzalės pavertimo tarptautiniu miestu, skubos keliu pradėjo darbą New Yorke, o po Kalėdų persikelia tą darbą tęsti į Šveicariją. U. S. atstovas komitete pasiūlė darbo nepradėti iki Kalėdų, bet Irako atstovas apkaltino britus ir amerikiečius tyčia norint delsti, kad davus Izraelio vyriausybei progą persikelti į Jeruzalę ir pastatyti UN organus prieš įvykusį faktą.

Už greitą veikimą pasisakė Irakas, Prancūzija, Belgija, Sovietai, Filipinai ir Dominikonų Respublika, prieš USA, susilaikė Anglija, Meksika, N. Zelandija, Kinija ir Australija.

—o—

Mindszenty Kankinęs Perkeltas Į Vokietiją

BERLIN, gruodžio 14. — Amerikiečių zonoje Berlyne išeinąs vokiečių laikraštis "Abend" skelbia, kad rusai atsiuntė į Vokietiją inkvizitorių Pavel Kotlev, kuris išgavo iš Vengrijos kardinolo Mindszenty prieštaisminį "prisipažinimą".

Kotlev dabar perėmęs rusų slaptosios policijos vadovybę rytų Vokietijoje ir turįs uždavinį sunaikinti visą komunistų opoziciją, kuri esanti rytų Vokietijoje išvyščiusi didelę veiklą.

Laikraštis tvirtina, kad jo žinia yra teisinga, bet alijantų saugumo organai tuo tarpu dar negalį žinios tikrumą patvirtinti.

Pastorius Pranašauja Europos Galą

WIESBADEN, gruodž. 14. — Garsusis vokiečių pastorius Niemoeler, I pasaulinio karo povandeninio laivo kapitonas, o II pasaulinio karo metu Hitlerio priešas ir daugiau negu 10 metų praleidęs koncentracijos stovykloje, spaudos atstovui pareiškė manąs, jog vokiečiai rizikuotų turėti ir komunistinį režimą Rusijos vadovybėje, jei ta kaina galėtų turėti vieningą Vokietiją vienoje valstybėje. Tose aplnkybėse vokiečiai turėtų daugiau šansų išlikti kaip tauta.

Jis taip pat neabejojąs, kad rusų okupuotos rytų Vokietijos vokiečiai, jei turėtų laisvę pasisakyti, daugumoje pasisakytų už vakarų demokratijų tvarką.

Bet geriausia išeitis, jo nuomone, baigti Rusijos-Vakarų ginčą dėl Vokietijos yra perduoti Vokietijos okupaciją neutralių valstybių atstovų komitetui, kuris veiktų UN vardu ir sudaryti Potsdamo susitarimu numatytą centrinę Vokietijos vyriausybę.

Jeigu Vokietijos neperims UN, nesudarys vokiečių centrinės vyriausybės ir nepabaigs tuo reikalu ginčo tarp Rusijos ir vakarų ,tai bus galas Vokietijai ir Europai.

— o —

Kiek Kaštuoja Špionažas?

LONDON, gruodž. 14. — Londono laikraštis Daily Mirror sakosi turįs žinių, kad Sov. Rusija turi 12,500 šnipų ir jų išlaikymui išleidžia 15,-600,000 dol., Amerika 6000 šnipų išlaikyti išleidžianti 56 mil. dol., o Anglijos tiems reikalams viena biudžeto pozicija numatanti 7 mil. dol. metams.

● Laimėjusios rinkimus Australijos liberalų partijos vadas Menzies sudarinėja naują vyriausybę, kuri turės greit perimti krašto valdymą iš rinkimus pralaimėjusios darbo partijos. Liberalų partijai gimininga Anglijos konservatoriai trina rankas iš džiaugsmo ir su viltimi žiūri ir į jiems besišypsančią laimę.

Prancūzų Kompartijoj Ne Viskas Tvarkoj

PARIS, gruodž. 14. — Po prancųzų kompartijos rezoliucijos, primenančios, kad partijoje atsirado nepatikimų elementų, tuo reikalu parašė laikrašty straipsnį ir pats gen. sekretorius Thorezas. Jis pripažino, kad partijoje yra šlubavimų, tačiau nėra jokio skilimo ir jokių titistinių tendencijų. Jei kas taip mano, tai tik dėlto, kad jie to nori.

Bet visgi neseniai pasakytoje kalboje jis tvirtino, kad daug partijos skyrių apleido "mažoji buržuazija", kuri pritrūko drąsos kovoti partijos kovą iki galo. Šitų elementų išėjimas iš partijos esąs tik sveikintinas ir likusiems dar išeiti reiktų tik padėti.

Reiškia, ne viskas tvarkoj ir valymas reikalingas, nes rūgimas ir nepasitikėjimas yra.

SULAIKĖ JO PASKUTINĮ ŽODĮ

SOFIA, gruodž. 14. — Teismas pasibaigė ir paskelbti sprendimai. Kostovas nuteistas mirti pakariant, penki kalėti iki gyvos galvos, vienas kalėti 12 metų, kiti po mažiau.

Visi kaltinamieji, išskyrus Kostovą, paskutiniame savo žody prisipažino prie visų kaltinimų, reiškė pasigailėjimą ir prašė teismo jų pasigailėti.

Tik vienas Kostovas neprisipažino kaltas nė vienu jam primetamu nusikaltimu. Jis buvo kaltinamas rengęsis nuversti komunistinį režimą, nužudyti buv. premjerą Dimitrovą ir prijungti Bulgariją prie Jugoslavijos.

Kostovui paskutinį pareiškimą darant, salėje kilęs didelis triukšmas ir ginkluota policija sutrukdžiusi jam kalbėti. Teismo pirmininkas tuojau jam atėmęs žodį ir jo kalba nebuvusi išversta, nors visų kitų kalbos buvusios verčiamos .

DR. K. GRINIUS REIKALAUJA SULAIKYTI LIETUVIŲ ŽUDYMĄ

CHICAGO, gruodž. 14. — 1949 m. spalių 31 d. Lietuvos Įgaliotas Ministeris Washingtone p. P. Žadeikis įteikė UN Generaliniam Sekretoriui Trygve Lie Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto memorandumą dėl Lietuvių Tautos naikinimo trėmimais, žudymais ir kitokiais nežmoniškais prievartavimais.

To memorandumo įteikimo proga Chicagoje gyvenąs buv. Lietuvos Respublikos Prezidentas Dr. K. Grinius Trygve Lie pasiuntė telegramą, energingai paremdamas VLIK'o memorandumą ir prašydamas, kad jam skubiai būtų duota eiga, kad į Lietuvą ir kitas Pabaltės valstybes būtų pasiųsta UN komisija Sovietų Sąjungos vykdomam genocido nusikaltimui ištirti ir kad būtų imtasi visų priemonių nekaltų lietuvių persekiojimui sustabdyti ir Lietuvai laisvę grąžinti.

Lenkija Rengia Savo Bylą "Suvedžiotojai" Būsią Prancūzai

PARIS, gruodž. 14. — Prancūzijos užsienių reikalų ministeris R. Shuman mano, kad Lenkijos vyriausybė savo paskutiniais lenkų diplomatinio personalo narių areštais siekianti susidaryti medžiagos panašiam parodomam teismui, kurie nuolat organizuojami už "geležinės uždangos" paskutiniais metais.

Jis tikisi, kad areštuotus prancūzus galėsią ginti prancūzų advokatai. Teismo tikimasi greit. Neabejojama, kad kartu su prancūzais sėdės teisiamųjų suole ir jų "bendradarbiai" lenkai, bet ar jų tarpe bus kokia didelė "žuvis", panaši vengrų Rajk ar bulgarų Kostovui, žinių spėlioti nėra.

Kad lenkai "kaltininkais" pasirinko prancūzus, o ne anglus ar amerikiečius, priežastis, turbūt, yra ta, kad lenkų inteligentija ir lenku tauta nuo seno turi draugiškų sentimentų prancūzams ir ju kultūrai. Lenkai ypač nemėgsta anglų, kurių politiką laiko dabartinės savo būklės didele kaltininke.

—o—

● Eritrejoje, šiaurės Afrikoje, prasidėjo teroras rankinėmis granatomis. Teroristai esą šalininkai Eritrejos prijungimo prie Abisinijos.

● Baltimore uostas bus antras Amerikoje ir trečias pasauly, kuris turės radaro sistemą laivininkystės saugumui patikrinti. Sistema jau įrengta.

KALENDORIUS

Gruodžio 15 d.: Šv. Kristina. Senovės: Varpis ir Lygė.

Gruodžio 16 d.: Šv. Adelė. Senovės: Vigaudas ir Alvinė.

ORAS

Giedra, šalta.

Saulė teka 7:10, leidžiasi 4:21.

NAUJAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

— Darbo sekretorius Tobin kongreso ekonominės pakomisės posėdy vėl atnaujino savo pasiūlymą organizuoti federalinę nedarbo apdraudos programą, nes valstybių teikiama yra nevienoda ir nepakankama.

— Žymus fizikas ir atominės energijos tyrinėtojas, Chicagos universiteto prof. Urey yra nuomonės, kad jei iki 1955 metų nebus įkurta pasaulinė vyriausybė, tai karas yra neišvengiamas.

— Marshallo plano administratorius Hoffman tvirtina, kad jei Rusijai nepasiseks paglemžti vakarų Europą, ji negalės išlaikyti ir rytų Europos.

— Popiežius privačioje audiencijoje kalbėjosi su U. S. atstovu prie Vatikano M. Taylor, kuris tik grįžo iš Washingtono.

— D. Acheson praneša, kad susitarimai su Atlanto pakto valstybėmis dėl ginklų tiekimo programos vykdymo jau baigiami paruošti ir greit bus pasirašyti.

— Lenkijos vyriausybė įsakė visiems Varšuvos prancūzų instituto prancūzams mokytojams susirinkti daiktus ir tuojau išvykti iš Lenkijos. Tas įsakymas paliečia 11 asmenų.

— Kinijos komunistai jau užėmė paskutinę nacionalistų sostinę Chengtu nesutikdami jokio pasipriešinimo.

— Šios savaitės gale į Jeruzalę atvyksta Transjordanijos karalius Abdullah. Manoma, kad jis ten praneš savo nusistatymą dėl Jeruzalės sutarptautinimo.

— Kongresui susirinkus, prez. Trumanas patieks administracijos reorganizacijos planą, paremtą Hooverio komisijos pasiūlymais. Jei planas praeitų, kraštas sutaupytų per metus apie 1¼ bil. dol.

— Quirino ir Avelino susitaikius, Filipinų parlamentas patvirtino Quirino išrinkimą prezidentu, o senatas vėl išrinko Avelino savo pirmininku, iš kurios vietos jis Quirino šalininkų buvo nušalintas.

PAS MŪSŲ DARBO ŽMONES

KIEK JŪS IŠLEISITE KALĖDŲ DOVANOMS?

Justine Stanish: — Labai daug negalėsime išleisti šiais metais, taip apie 15 dolerių. Pirksime tik vaikams. Svarbu, kad vaikai turėtų geras Kalėdas. Mūsų artimųjų giminėje yra aštuoni vaikai. Prisipirkau medžiagos ir pati siuvu lėles. Bus didelės, taip trijų pėdų aukštumo. Daug darbo, — pasakojo ji ir atnešė ant rankų, kaip vaiką pasiguldžiusi, didžiulę, pusiau pasiūtą lėlę.

Petronėlė Dautarienė: — Kalėdų dovanoms išleidžiame pagal tą, kiek turime, kiek galime išleisti. Taip apie 20 dolerių vis išeis.

— O kam pirksite geriausią dovaną?

— Seseriai, krikšto sūnui. Reikia pirkt, "šiūr", Kalėdos gi tik vieną kartą per metus.

Ona Bendauskienė: — Aš tai nelabai su dovanomis — visi "bagoti", aš "biedniausia", tai jau taip išeina, kad man kiti dovanas atneša. Aš tik anūkams perku. Septynis turiu. Po dolerį ką pirk, ir tai jau septyni doleriai susidaro. Dešimt dolerių dovanoms vis išeis, daugiau — tai ne.

Petronėlė Camenduly: — Mes teperkame tik vaikams. Mano mama, tėvelis mirę, tai ir jų nereikės užmiršti: mišias užprašysiu. Vaikams apie trejetą dolerių dovanoms vis išeis. Kai dėl manęs, tai vyras sako: "Aš tau atnešu 'pėdę', tai ir Kalėdų dovana". Mes didieji nesiperkame viens kitam.

Tadas ir Izabelė Mysliwiec: — Pernai metais su dovanomis neperžengėm 20 dolerių. Perdaug negali. Mes norime būti praktiškais, perkame tą, kas ir vėliaus vaikams gali būti įdomu ir naudinga. Berniukui nupirkome drabužių, mažą "garažą", o mergaitei — pižamą, mažą namelį žaidimui.

Petronėlė ir Domininkas Šimkai: — Nė vienas nedirbam, abudu ligoniai. Vyras jau antri metai neuždirba nė dolerio. Žiūri tik žmogus, kad tik ką valgyt turėtum, ką čia apie dovanas. Iš miesto gauname pašalpą. Ateina dar pabarti, kad neišleistume perdaug.

Albertas Šeris: — Neseniai vedžiau, namą pirkom, taip sakant, pradedam gyvenimą. Didelių išlaidų negalima daryti. Nupirksime kokių drabužių, išeis kokie 25 doleriai. Mamai dar turėsiu už kokią dešimkę ką nors nupirkti.

Christine Mezatis: — Dabar labai brangu. Pasitarėme su giminėmis — pirksime tik vaikams ir vyro bei mano tėvams, senesniems. Viskas taip brangu, nežinai nė ką pirkti. Vaikams reikės pirkti žaislų. Perki drabužių — jie nesidžiaugia, nenori.

Jonas Barcis: — Nedirbu per laikus, kaip aš galiu ką pirkti? Anglių dar įsinešu, jau nebe jaunystė, nebėra tiek sveikatos. Nėr ką man šnekėt apie "prezentus", reikia pirma turėt pinigų.

Juozas Stalilionis, laiškanešys: — Reikės gi ką nors nupirkti mano ir jos motinoms, vaikams, žmonai. Apie 15-20 dolerių išeis, neskaitant drabužių. Girdėjau pas mus darbe, kad kai kurie su savo artimaisiais taip susitarė: susirinks visi į krūvą, surašys kiekvienas savo vardą, sudės į kokį indą ir trauks. Kas kieno vardą ištrauks, tam ir pirks dovaną, taip apie penkių dolerių vertės. Taip kiekvienas ką nors gaus ir kiekvienam tereikės pirkti tik viena dovana: tam, kieno vardą ištrauks.

Jonas Pulokas: — Turiu daug giminių. Sesers duktė vienuolyne, jai dar kiek paaukosiu. Kalėdų proga išleisiu kokią šimtinę. Mamai batus reikės nupirkti. Esu nevedęs, reikės daugiau išleisti, kad kitus laimingesniais padaryčiau.

Elena Adomaitytė. — Turiu seserį, švogerį, tėvus, sesers vaikus, drauges. Išeina daug. Išeis dovanoms koks šimtas dolerių.

— Tai sumažės jūsų pasoga...

Ji nusijuokė ir toliau kalbėjo:

— Gerokai sumažės. Turi taupyt per kelis mėnesius, bet reikia. Visi tokie geri. Kaip per Kalėdas jiems džiaugsmo nepadaryti? Turiu mergaičių, su kuriomis per visus metus draugauju, jos geros. Reikia ko Kalėdoms. Turėsiu daug vaikščioti, ieškoti ką nupirkt.

— **P. Runskis**

Kalbės Pulk. Schrader

Ketvirtadienį, gruodžio 15 d., 8 val. vak. Dariaus-Girėno svetainėje, 4416 S. Western Ave., įvyks filatelistų draugijos "Lietuva" susirinkimas. Kalbės pulkininkas O. H. Schrader, plačiai žinomas Amerikos filatelistas. Jo tema bus "United States Private Proprietary Match Stamps". Kviečiami visi nariai bei svečiai dalyvauti.

Filatelistų draugija "Lietuva" rengiasi savo ketvirtai Lietuvos pašto ženklų parodai, kuri bus Gage Parko auditorijoje, 55 St. ir Western Ave. 1950 metų parodoj bus išstatyta daug nematytų retenybių. Paroda įvyks balandžio 1 ir 2 d.

— Sekr. **Ieva Lukas**

Pasikeitė Savininkai

WEST SIDE. — HARRY BEILIN, registruotas farmacistas, šiomis dienomis nupirko Žilinsko vaistinę, 2325 S. Leavitt St. H. Beilin turi patyrimo virš 40 metų receptų išpildyme ir tinkamai šioje srityje patarnaus. Taip pat pasiliks pilnas aprūpinimas kosmetika ir smulkmenomis, kurios buvo ir anksčiau. Taip pat ir "fountain" aptarnavimas bus vykdomas kaip ir anksčiau, kur galėsite gauti geriausią BORDEN "Ice Cream". Čia visuomet surasite ką nors iš patarnautojų, su kuriuo galėsite susikalbėti, nors ir nelabai tvirtai mokėdami anglų kalbą, nes H. Beilin vartoja vokiečių kalbą, o para iš patarnautojų kalba ir lietuviškai.

IŠGELBĖJO LĖKTUVO KELEIVIUS

Įš... į ... Potomac upėn prie Washingtono Capital Airl..s lėktuvo uodegą ir pasinėręs į vandenį, iš kurio jis ištraukė to lėktuvo keleivius, pats gelbėtojas laukia, kol jis bus paimtas į valtį. (Acme)

RADIJO BALSAS IŠ USA Į LIETUVĄ

Didžiajam Amerikos Lietuvių Kongresui priėmus tarp gausingų rezoliucijų ir šią, jog reiktų stengtis išsikovoti "Voice of America" lietuvišką transliaciją, jau kuris laikas Amerikos rytinių valstybių lietuviški laikraščiai šį klausimą nuolat judina. Yra nurodoma, jog anglosaksų radijistams pasisekė nugalėti sovietų kliudymą ("jammering") ir kad Rusijos visoj valdomoj teritorijoje BBC ir "Voice of America" programos vėl yra aiškiai girdimos. Apeliuojama į Amerikoje susispietusius lietuvius, jog ši programa perduodama visokiausių tautelių, net kilčių kalbomis, o nė viena baltų tautų kalba netransliuojama.

Lietuvių kalba transliacija, Baltijos tautoms skirtoj valandoj, pilnai informuotų apie esamą politinę situaciją, ir gal gi net būtų galima jiems perteikti šios situacijos atspindį Lietuvos klausimu. Tuomi jie, mūsų tautos kamienas Lietuvos žemėje, žinotų kaip laikytis okupantų atžvilgiu, nesivadovaudamas neaiškiais gandais, bet pilnai autorizuotos, galingiausios pasaulyje demokratinės šalies radijo stoties žiniomis.

Tuo laiku, kada šis klausimas pas mus dar tik tebediskutuojamas, ukrainiečiai jau siunčia "Amerikos Balso" bangomis žinias į Ukrainą. Kiekvieną dieną nuo 1:30 iki 2 p. p. EST bangą nusistatę jūs tuo galite įsitikinti.

Ateinančio karo akivaizdoje Baltijos tautų gyvenamos teritorijos strateginė padėtis yra tikrai nemažiau svarbi kaip ir Ukrainos, žinant amerikiečių karių norą Baltijos jūrą turėti švarią nuo priešo. Oficialus Amerikos žinių biuletenis duoda pakankamai pilną vaizdą. Jo nėra įmanoma sulyginti su bolševikų žiniomis, kurios prasideda, jog "Grinkiškio" komjaunuoliai nusipirko pianiną", o baigiasi, kad "Amerikos policija barbariškai žudo ir kankina darbininkus, streikuojančius reikalaujant didesnio atlyginimo..."

Lietuviška transliacija nepaprastai sustiprintų pasilikusių lietuvių viltį; viltį, kad tikrai "ateis diena, kada iš Baltijos marių iškils didžiulė laisvų tautų kariuomenė, atnešdama vėl laisvą ir demokratiją norinčioms laisvoms gyventi tautoms..." — tokios sklinda dabar legendos Lietuvoje; viltį, jog tautos anapus "geležinės" nėra laisvojo pasaulio užmiršto... "Amerikos Lietuviškas Balsas" grąžintų ir sustiprintų viltį, kuri yra vienintelis jų turimas moralinis ramstis...

Kasdieninė "Amerikos Balso" apžvalga su keturis kart savaitėje duodama Vatikano lietuviška (daugiau religinio turinio) transliacija Lietuvos gyventojams darytų didelę, be galo didelę teigiamą moralinę įtaką. Esame tikri, kad į bendrą baltų prašymą jiems duoti valandą kitą "Amerikos Balso" programoje, Valstybės Departamentas atkreips dėmesį.

— **Algimantas Šalčius**

Kviečiame į Lietuviškos Knygos Rėmėjų eiles. Metinė duoklė $5. Gausite naujų knygų už 7.50. Rašykite: **Rev. C. A. Matulaitis, 2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.**

HARRY BELLIN R. Ph. G.
RECEPTŲ IŠPILDYTOJAS
2325 So. Leavitt Street — Tel. VIrginia 7-8810—8811
CHICAGO 8, ILLINOIS
Pilnas aprūpinimas vaistais, Smulkmenomis, Kosmetika
BORDENS puikūs ledai (Ice Cream) ir fountain ypatingi skanumynai.
Mūsų specialybė išpildyti gydytojo receptus skubiai ir tiksliai. Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 11 val. vak., neišskiriant, nei Sekmadienių
Turime didelį pasirinkimą Kalėdų Dovanų prieinamomis kainomis visiems šeimos nariams.

CHRYSLER - PLYMOUTH
TIESIOGINIS FABRIKO DYLERIS

Pamatykite ir pirkite vėliausius naujus Chrysler ir Plymouth automobilius nupigintomis kainomis.
Pristatoma tuojau.
"U WILL LIKE US"

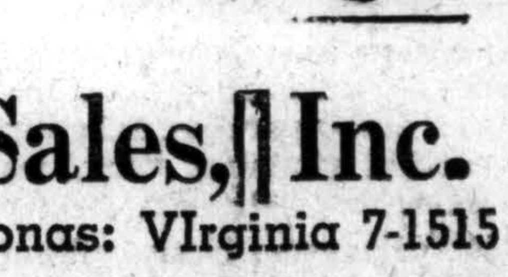

Balzekas Motor Sales, Inc.
4030 ARCHER AVENUE — Telefonas: VIrginia 7-1515

Dr. Anthony A. Rudokas
OPTOMETRISTAS
4701 So. Damen Ave. CHICAGO 9, ILL.
OFISO VALANDOS
Vakarais:— nuo 6 val. vak. iki 9 val. vak.
Šeštadieniais: — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak. išskyrus trečiadienį.
Šaukite — YArds 7-7381

DR. VAITUSH, Opt.
LIETUVIS

Mano 30 metų praktikavimas yra jums garantija
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptėmimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Speciale atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
KREIVOS AKYS ATITAISOMOS
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigesnės kaip pirma.
4712 South Ashland Ave.
YArds 7-1373
VALANDOS: nuo 10:30 ryto iki 7:30 vakare. Sekmadieniais pagal sutartį. Trečiadieniais ofisas uždarytas.

Rezid. Tel.: COmmodore 4-1187
Ofiso Tel.: KEdzie 3-9000
Dr. Z. Danilevičius
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: Tik pagal susitarimą.
Rezid.: 10838 S. Wabash Ave.
Ofisas: Suite 304, 9 S. Kedzie Ave.

Ofiso Tel. YArds 7-5557
Rezid. tel. Republic 7-4966
Dr. Frank C. Kwinn
(KVEČINSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 W. 47th St.
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2 val. iki 4 val. popiet
Nuo 7 val. iki 8:30 val. vak. Išskyrus trečiad. ir šeštad. vakarais

Dr. Selma E. Sodeika
OPTOMETRISTĖ
5842 South Kedzie Avenue
Tel.: PRospect 6-2635
PRIĖMIMO VALANDOS:
Antrad., Penktad., Šeštad. — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak.
Pirmad. ir Ketvirtad.—nuo 10 val. ryto iki 8 val. vak.

Dr. W. Gibaszekas, OD.
AKIŲ SPECIALISTAS
(Kalba lietuviškai)
756 West 35th Street
(Virš Union Drug)
Tel. YArds 7-7353 (neatsiliepus) šaukite VIrginia 7-7292)

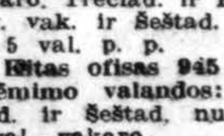

Akių egzaminavimo specialistas. Išrašo tinkamus akiniams stiklus.
Pritaiko prie veido gražius, patrauklius akinių rėmus.
Priėmimo valandos: Pirmad., Antrad. ir Ketvirtad., nuo 10 v. ryto iki 5 v. p. p. ir 6 v. iki 9 v. vakaro. Trečiad. ir Penktad. 1 v. iki 5 v. vak. ir Šeštad. nuo 10 v. ryto iki 5 val. p. p.
Kitas ofisas 945 W. 31st St.
Priėmimo valandos: Trečiad., Penktad. ir Šeštad. nuo 6al. vak. iki 9 val. vakaro.

Akis Egzaminuoja — Akinius Pritaiko
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAS
1801 So. Ashland Avenue
VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad., Penktad. 9:30 iki 12—1:30 iki 8:00
Trečiadieniais uždaryta
Šeštadieniais 9:30 iki 12 — 1:30 iki 4:00 P. M.
Akių Specialistas
Laikomas Pasitarimui
CAnal 6-0523, Platt Bldg.

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antrad., Ketvirtad. ir Penktad.
VAL.: 10-12 ryte; 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmad., Trečiad. ir Šeštadieniais
Valandos: 3—8 popiet

Dr. F. C. Winskunas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 W. Marquette Rd.
Ofiso Tel.: PRospect 6-6446
Rez. Tel.: HEmlock 4-3150
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 popiet; 6 iki 8 vak. Trečiadieniais pagal sutartį

Ofiso Tel.: GRovehill 6-1321
Dr. Edward B. Muraskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5452 South Kedzie Ave.
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 1:00 iki 4:00 ir nuo 7:00 iki 9:00 val. vak.
Šeštad., nuo 2:00 iki 4:00 val.
Trečiadieniais — pagal sutarimą
Reziden. Tel.: HEmlock 4-5532

Ofiso tel.: YArds 7-1166
Rezid. tel.: DAnube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th STREET
(Kampas Halsted ir 35-tos g.)
Valandos: 1—4 ir 6:30—8:30 p. p. kasdien. Atidaryta trečiadieniais ir šeštadieniais: Ketvirtadieniais ir priešpiet, tik iš anksto susitarus.
Rez. 3247 S. Emerald Ave.

Ofiso tel. ...... Virginia 7-1886
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekm. tik susitarus

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Avenue
(Antras aukštas)
Ofiso Telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite—
Res. Tel.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet: nuo 7 iki 8:30 val. vak. Sekmad. nuo 12 iki 12 val. diena

Emerg.: Tel. KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. LAfayette 3-3210
Val.: pirm., antrad., ketv., 12—2:30 ir 6—9 vak., penkt ir šešt. 12—2:30
6234 Archer Road
ARGO, ILLINOIS
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antrad. ir ketv. 3-5 v.v. trečiad., penkt. ir šeštad. 3-5 v.v.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN & SURGEON
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 2-4 p.p. ir 7:30-9 vak. Šeštadieniais nuo 2-4 popiet
Trečiad. ir Sekmad. uždaryta
Ofiso Tel. — PRospect 6-3838
Rez. Tel.: VIrginia 7-2421

Tel. GRo. 6-1800 (Ofiso ir namų)
Dr. Walter J. Kirstuk
PHYSICIAN & SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
3925 West 59th Street
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vakarais. Trečiad. pagal sutartį

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
Telefonai:
Ofiso — HEmlock 4-5849
Res. — HEmlock 4-2324
VALANDOS: Trečiadienį ir Šeštadienį pagal susitarimą; kitomis dienomis nuo 2 iki 4 popiet. 7—9 vakare.

Ofiso tel. GRovehill 6-4020
Rez. tel. Hilltop 5-1560
Dr. Alexander J. Javois
(JOVAIŠAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Rd.
OFISO VALANDOS
Nuo 2 iki 4 valandos popiet, ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
Trečiadieniais ir Šeštadieniais pagal sutarties.

Platinkite dien. "Draugą"

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashlatnd Ave.
OFISO VALANDOS:
Nuo 2-4 ir 6-8; treč., šeštad. ir Sekm. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas: YArds 7-4787
Namų Telefonas: PRospect 6-1930
Jei neatsakys viršminėti telefonai šaukit: MIdway 2-0001

Tel. CAnal 6-0257
Res. Tel. PRospect 6-6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted St.
Rezidencija: 6600 S. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p. 6 iki 9 val. vakare.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 South Parnell
Tel.: PUllman 5-8277
VALANDOS: pagal susitarimą

Tel.: VIrginia 7-6583
DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Rd.
Valandos. 1-3 popiet ir 7-8 v. vak. Trečiadieniais ir Šeštadieniais ofisas yra uždarytas.
Šeštad. tik nuo 1—3 val. popiet.
REZIDENCIJA
3241 West 66th Place
REpublic 7-7868

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel.: GRovehill 6-0617
Office Tel.: HEmlock 4-4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Rd.
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare.
Trečiad. ir Šeštad. susitarus

Užsisakykite "Draugą"

Planingas Taupymas Visuomet Moka Gerus Dividendus!
PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN!
Mutual Federal Savings
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 West Cermak Road — Chicago 8, Illinois
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. — TEL. — VIrginia 7-7747

DRAUGAS

THE LITHAUNIAN DAILY FRIEND

2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill. Tel. VIrginia 7-6640; 7-6641

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879

Subscription Rates:
$7.00 per year outside of Chicago;
$8.00 per year in Chicago & Cicero;
$7.00 per year in Canada.
Foreign $10.00 per year.

Published daily, except Sundays, by the Lithuanian Catholic Press Society. Member of the Catholic Press Ass'n

Prenumerata:	Metams	½ met.	3 mėn.	1 mėn
Chicagoj ir Ciceroj	$8.00	$4.50	$2.50	$0.90
Kitur JAV ir Kanadoje	$7.00	$4.00	$2.25	$0.80
U ž s i e n y j e	$10.00	$5.50	$2.90	$1.00

Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą

Ateitininkų Veiklai Besireiškiant

ĮSIKURIA IR VEIKIA

Mūsų dienraštyje paskutiniuoju laiku dažnai randame žinių, žinelių apie Ateitininkus. Jų pastebime ir kituose lietuvių laikraščiuose. Bet mūsų dienraštyje jų yra daugiau, nes Chicagoje gyvena didesnis Ateitininkų skaičius ir jie čia daugiau veiklumo rodo.

Ateitininkų veikla mes, "senesnieji amerikonai", džiaugiamės ir didžiuojamės. Mat, ši iš tremties vėlesniais laikais atvykusi grupė mums kažkaip yra labai artima ir, atrodo, ir mūsų padėtį ji geriau supranta, mūsų kuklųjį veikimą giliau vertina.

Kas mus labiausiai džiugina, kad Ateitininkai, vos tik pradėję čia įsikurti, tebekovoją su įvairiomis įsikūrimo sunkenybėmis, vienok jau susiorganizuoja ir veikia jau pusėtinai plačiu mastu. Ir toji jų veikla mums yra ir artima ir miela, nes eina ta kryptimi, kokia mes visais laikais bandėme savo visuomeninę veiklą vairuoti.

ĮSIJUNGIA

Džiugus yra ir tasai faktas, kad Ateitininkija, pagerbdama tai, kas mūsų čia buvo suorganizuota, sukurta, išlaikyta, "be jokių ceremonijų" įsijungia į mūsų, lietuvių katalikų organizuotąjį gyvenimą, jį gražiai papildydama, praturtindama ir sustiprindama.

Pirmoje vietoje jie glaudžiasi prie lietuvių parapijų. Antra — jie vertina mūsų veikimo centrą — A. L. R. K. Federaciją; fraternalinės apdraudos organizaciją — Lietuvių R. K. Susivienijimą Amerikoj; jaunimo organizaciją — Lietuvos Vyčius; Moterų Sąjungą; lietuvių katalikų darbininkų sąjūdį — LDS. Norime ir daugiau pasakyti: jie šias organizacijas ne tik vertina, bet ir įsijungia į jas.

Šis reiškinys yra labai sveikintinas, nes jis svarbus ir tautiniu ir religiniu atžvilgiu.

KAS JIE PER VIENI?

Kas yra Ateitininkai, kas yra Ateitininkų Federacija ir, kaip dažnai spaudoj matom, ateitininkiškas jaunimas, apie tai daug rašyti, berods, nereikia. Kadangi šiemet Ateitininkai minėjo 40 metų įsisteigimo sukaktį, savo laiku apie juos esame įdėję keletą straipsnių.

Lietuvos Ateitininkai, tai besimokinantis lietuvių katalikų jaunimas: gimnazijų (vidurinių mokyklų) moksleiviai, aukštuosius mokslus einą studentai ir juos jau baigusieji — sendraugiai (buvę ateitininkais lankant mokyklas). Jie visi Lietuvoje sudarė stiprią keletos tūkstančių narių organizaciją — Ateitininkų Federaciją. Daug jos narių, atsiradusių tremtyje, ir savo organizacijos veiklą perkėlė į Vakarų Europą. Bet šiandien jos narių dauguma įsikuria Jungtinėse Valstybėse dėl to ir Ateitininkų vadovybė yra persiorganizavusi ir čia persikėlusi. Tą vadovybę ir visą Ateitininkiją mes nuoširdžiausiai sveikiname, palinkėdami išlaikyti savo organizacijos brangiuosius idealus ir, įsijungus į plačiosios Amerikos lietuvių visuomenės veiklą, sustiprinti jos pastangas išlaikyti lietuviuose religines ir tautines brangenybes.

★

Daugiau Akylumo Ir Veiklumo Politikoj

Jungtinių Valstybių Kongreso nariui Martin Gorskiui mirus, trumpai buvome pastebėję, kad velionies vieton demokratų partijos centras turėtų išstatyti rinkimams lietuvį kandidatą. Mat, tasai kongresinis distriktas (Chicagoj) yra labiausiai lietuviškas. Jin įeina didžiausios lietuvių parapijos, svarbiausiųjų lietuvių organizacijų ir finansinių įstaigų centrai, kelios lietuvių laikraščių redakcijos ir, apskritai, šiame distrikte daug lietuvių gyvena.

Mūsų manymu, lietuvių politikos veikėjai (demokratai) savo vadovybę turėtų painformuoti, kad Chicagos lietuvių visuomenė, kurios dauguma jau kelinti metai be jokių rezervacijų ir reikalavimų remia demokratų partijos kandidatus rinkimuose, jau pradeda kelti prieš ją savotišką revoliuciją. Lietuviams per mažai duodama pripažinimo. Todėl jau laikas duoti lietuviams tai, kas jiems priklauso.

Vienas lietuvis būtinai turėtų būti pastatytas kandidatu Cook County komisijonierium ir taip pat vienas lietuvis kandidatas į Kongresą (iš penktojo "lietuviško" kongresinio distrikto).

Iš lenkų, čekų ir slavokų spaudos pastebime, kaip tos tautinės grupės stato reikalavimus ir veržiasi į politinio gyvenimo viršūnes. Ir jie, ypač lenkai, gana daug įvairių postų miesto ir apskrities valdžioje užima. Laikas ir lietuviams organizuočiau ir stipriau savo teisingus reikalavimus pastatyti. Dabar yra laikas, nes kaip tik šiomis dienomis yra sudaromi kandidatų sąrašai.

Tiesa, esame nugirdę, kad lietuvių demokratų sąjungos vadai jau yra padarę žygių. Bet tai ne jos vienos reikalas. Tai liečia visus Chicagos lietuvius ir jų prestyžių. Todėl šį kartą visos mūsų visuomenės pareiga yra stovėti tos sąjungos užnugaryje, kad jai pavyktų iškovoti lietuviams priklausančias pozicijas valdžioje. Mūsų dienraštis tas pastangas tikrai parems.

★

Bent Vienas Neprisipažino

Bulgarijos komunistinio režimo "teismas" turėjo daug bėdos su vienu kaliniu — buvusiu vice premieru Traicho Kostovu, kuris buvo laikomas vienu žymiųjų (Nr. 2) bulgarų komunistų vadu ir Maskvos patikėtiniu.

Tai bus pirmas atsitikimas sovietijos teismų istorijoj, kad vienas žmogus, apkaltintas valstybės išdavimu ir šnipinėjimu svetimos valstybės naudai, neprisipažino. Jis neprisipažinė esąs kaltu ir po didžiausių kankinimų kalėjime. Jis neprisipažino nė tada, kuomet net jo gynėjas, jo advokatas liepė jam prisipažinti. Tuo vieninteliu sovietijos teismų istorijoj "užsispyrėliu", neprisipažinusiu prie kaltės, yra Traicho Kostov. Paskutiniai jo žodžiai teisme buvo: "nesu kaltas".

Šitoks Kostovo elgesys, suprantama, į pasiutimą įvarė teisėjus, prokurorus ir visą komunistinį režimą. Dabar, jei Kostovas turėtų dvi gyvybes, jis dū kartus ir būtų sušaudytas. Galimas dalykas, kad toks įvykis ir Maskvai nepatiks. Ji gal pašauks Bulgarijos komunistų budelius, kad juos pamokyti, kaip dar žiauriau kankinti įtariamuosius ir teisiamuosius, kad daugiau tokių baikų neatsitiktų, kaip atsitiko su Kostovu.

APŽVALGA

Sen. Lodge Palankumas

Tarp daugelio kitų U. S. senatorių ir sen. Henry Cabot Lodge (iš Massachusetts) atsiuntė Lietuvių Kongresui pareiškimą, iš kurio čia paduodame keletą ištraukų:

"Pastarųjų laikų istorija nupasakojo šiurpius Lietuvos pergyvenimus. Mes visi žinome, kaip tradiciniai laisvę mylinti Lietuvos Respublikos tauta pirmoji pranyko už Geležinės Uždangos nepermaldaujamos skraistės. Mes visi giliausiu susijaudinimu skaitėme ir girdėjome apie masinius trėmimus, apie žudymus ir kitus tragiškus negailestingo, sistemingo naikinimo simptomus. Mus pasiekė girdas apie dabar jau įprastą, bet visuomet baisiai supurtančią, visų sektų bažnyčių vadų religijinio persekiojimo programą. Mes žinome, kad taikingajai tautai yra primestas policijinės valstybės terorizmo jungas, kuris skaudina visų amerikiečių širdį ir sielą, nepaisant ar jie yra su Lietuva surišti šeimos ir asmeninio draugiškumo ryšių, ar tiktai pasigerėjimo narsiai ir nepalaužiamai tautai.

"Aš anuomet tikėjau ir dabar tebetikiu, kad Jungtinės Tautos negali ir neturėtų nusukti savo žvilgsnį kitur, kai mažos tautos atstovas šaukiasi išklausyti šios rūšies gyvybės-ir-mirties kaltinimų. Savo kukliomis pastangomis aš stengiausi, kalbėdamas Jungtinių Valstybių Senate, sužadinti mūsų Valstybės Departamento pareigūnus, kad štai čia yra byla, kurios negalima apeiti nutylėjimu ar abejingumu, ir kad Jungtinės Valstybės privalėtų mesti visą savo moralinio pajėgumo galybę tos bylos naudai.

"Aš tvirčiausiai viliuosi, jog jūsų Kongreso čia, New Yorke, reikšmė nepraeis nepastebėta. Lygiai tvirtu įsitikinimu aš viliuosi, kad, kai jūs susirinksite kitam visuotinajam kongresui, mes jau būsime sulaukę galo šiurpulingiems puolimams Lietuvoje prieš individo dignitetą, kuris, juk, yra žmogaus brangiausias turtas. Aš tikiuosi, kad kai jūs vėl susirinksite, mes būsime jau stebėję pilietinių laisvių, spaudos, žodžio ir susirinkimo laisvės atgimimą Lietuvoje. Aš tikiuosi, kad Lietuva vėl galės turėti laisvus rinkimus ir laisvai garbinti Dievą.

"Visi mes, kas atsimename Lietuvą kaip laisvės lopšį Europoje, siųskime viltį ir padrąsinimą tiems, kurie didvyriškai kenčia totalitarinio valdymo paniekinimus ir žiaurumus. Visi prisiminkime savo draugus mūsų viltyse ir maldomis geresniajai dienai ir praeities garbei tolygiai ateičiai."

★

"East and West" (Facts from behind the Iron Curtain) savo penktąją laidą paskyrė Estijai. Endel Kareda rašo apie šiandieninę Estonijos būklę (Estonia in the Soviet grip). Leidinys turi 100 puslapių. Atspausdintas Londone, Anglijoje.

Trumpai

KAS NAUJO PASAULY?

VYT. ARŪNAS

Rusai Vilkina Taikos Sutarties Pasirašymą

Gal buvo kiek pasiskubinta prieš kurį laiką paskelbti, kad tarp Amerikos, Rusijos, Anglijos ir Prancūzijos įvyko pilnas susitarimas Austrijos klausimu ir taikos sutartis būsianti greitai pasirašyta.

Sovietų atstovas užsienių reikalų ministrų pavaduotojų komisijoje staiga pareiškė, kad Sovietų Rusija tesutiks tęsti derybas tik tada, kada bus sureguliuotos su Austrijos vyriausybe karo skolos.

Šitoks nelauktas sovietų "pasisukimas" yra interpretuojamas vakariečių diplomatų tarpe kaip įrodymas, kad Maskva visai nėra pasiryžusi, kaip atrodė, likviduoti šį klausimą, kuris jau tiek metų po karo lieka neišspręstas.

★ ★ ★

Čekoslovakija Po Sovietų Batu

Po čekoslovakų vyskupų manifesto atspausdinimo, kuriame jie apkaltino Pragos vyriausybę dėl vedamo "religinio karo", Čekoslovakijoje pradėta vesti smarki kampanija prieš aukštuosius Bažnyčios vadus.

Išleistoje knygoje, kuri pasirodė su vyriausybės žinia, jie kaltinami išdavyste ir prikaišiojama Mgr. Beranui, kad jis norėjęs suvaidinti kankinį.

Vidui padėtis yra smarkiai įtempta. Užsienio prekybos vice ministras Evzen, kuris pereitą mėnesi buvo suimtas, nusižudė kalėjime.

★ ★ ★

Rumunijoje Sunkieji Darbai Visiems

Rumunijoje vyriausybės žinios paskelbė, kad visi rumunai tarp 18 ir 56 metų amžiaus ir rumunės tarp 18 ir 45 metų turės kiekvienais metais tam tikrą dienų skaičių dirbti prie viešųjų darbų — prie kelių kasyklose, prie statybos — be jokio atlyginimo, valstybės naudai.

Šių priverčiamųjų darbų periodas yra nevienodas, žiūrint į paskirtojo žmogaus profesiją ir pajamas. Kolchozininkams teks dirbti tik kokias penketą dienų, tuo tarpu komersantams teks pasilikti prie darbų mažiausiai dvidešimt dienų.

★ ★

Indokinijoje Padėtis Sunkėja

Kinų komunistai jau arti prie prancūzų Indokinijos sienos, ir bijoma, kad prasidės veržimasis į Indokiniją nacionalistų kareivių. Prieš kuri laiką prancūzų vyriausybė atmetė Chiang Kai-Sheko prašymą leisti pasitraukti jo kariuomenei į Indokiniją. Buvo atsakyta, kad kiekvienas kinų kareivis, įžengęs į Indokinijos teritoriją, pagal tarptautines teises bus nuginkluotas ir internuotas.

Bet kada komunistai bus pasieny, padėtis Indokinijoje pasidarys sunkesnė, nes Vietminh galės susijungti su Mao Tse Tungu, ir kinų komunistai tęs kovą prieš prancūzus po Vietminh uniforma.

★ ★ ★

Rusijoje Dar Yra Daug Prancūzų Belaisvių

Per šį karą Alzasas ir Lo-

(Nukelta į 4 pusl.)

Slapti Sąjudžiai Rusijoje

(Dievo pogrindis)

TĖVUI JURGIUI Pasakojant

Parašė
GRETTA PALMER

Išvertė
O. LABANAUSKAITĖ

(Tęsinys)

Tačiau juos klausinėti būtų buvę neatsargu. Mes tikintieji čia miškuose slėpėme savo pamaldumo praktikas nuo tų naujųjų Saulių, vildamiesi sulaukti dienos, kada Saulėlai virs Pauliais ir mūsų draugais. Mūsų kasdieninės maldos praktikos buvo tylios ir užslėptos. Kai išsiilgdavome bendrų susikaupimo valandų, mes ieškodavome tokių slaptų vietų, lyg gyventume Bratislavos ar Zagrebo dienas. Juk mus supo ta pati slaptoji policija, kuri neseniai dar kišo į kalėjimus žmones tik už kryžiaus ženklo padarymą mokyklos klasėje ir žudė tuos, kurie mokė vaikus tarnauti mišioms.

Štai dėl ko kai kurių slaptųjų tikinčiųjų drąsa mane gąsdindavo — jie darydavo tokius dalykus, kurių aš nedrįsdavau.

Drąsiausią slaptąjį tikintįjį aš sutikau tuo laiku, kai mūsų daliniams buvo duotas įsakymas prasilaužti pro vokiečių linijas ir prisijungti prie raudonosios armijos, esančios šiaurėje nuo mūsų. Mes buvome pasilikę vokiečių dalinių užpakaly. Šitą tikslą numatydami naciai pradėjo mus pulti. Kalnų šlaitai buvo nukloti užmuštais rusais. Kovą sunkino gilūs tarpekliai ir sniego daugybė. Prie mūsų buvo prisijungusi nedidelė žydų pabėgėlių grupė, kurios nedrįsome palikti.

Aš ėjau mūsų priekiniu dalinių užpakaly. Buvo naktis. Pirm manęs ėjo šešių metų žydaitė, mane sekė jos motina ir labai senas žydas. Vienoje vietoje, mes turėjome per sniegą ir slidų ledą mėginti perbėgti kalniuką, kurį vokiečių ugnis negailestingai apšaudė. Mergaitę užsidėjau ant pečių, o kitiems pasakiau veržtis pirmyn kaip jie įmano ir gali. Pavojingąją vietą prabėgome vos tik prieš naujajai ugnies salvei nuaidint.

Dabar jau palyginti saugiai nusileidome nuo kalno ir aušta nt pasiekėme maža kaima Lenkijos teritorijoje. Buvo bažnyčia ir prie jos mažas nameliukas. Spėjau, kad tai klebonija, ir nutariau ten užvesti savo pabėgėlius žydus.

Kunigą radau namie. Jis sutiko globoti pabėgėlius iki mūšis pasibaigs. Bet paabejojo, ar čia bus saugu. Aš šyptelėjau. Iš tikro, juk kanuolės griaudė vos už mylios ir netoli sprogigėjo sviediniai.

Aš sutikau, kad čia nesaugu, tačiau tiems žydams čia buvo daug saugiau, negu pasilikus ten su gestapu.

Mums besišnekant, pasigirdo smarkus barškinimas į duris. Kunigas atidarė ir įsileido aukštą, šviesiaplaukį raudonosios armijos leitenantą. Jis nudavė mūsų lyg nematąs, pasveikino kunigą ir tarė:

— Batiuška, ar šiandien bus pamaldos?

— Taip, — atsakė kunigas.

— Ar aš galiu ateiti? Ar mane paskui palaiminsi? Mes šiandien pulsime vokiečius. Bus didelė kova. Man reikalingas jūsų palaiminimas.

Iš klebonijos išėjome abu kartu.

— Jūs per drąsiai kalbate apie savo krikščioniškus įsitikinimus, — tariau jam.

— **Ničevo,** — atsakė jis man. — Per paskutines savaites vokiečiai užpylė ant manęs dvi ar tris tonas plieno, ir aš vis dar gyvas. Galiu sau pasivelyti ir mažą pavojų iš partijos šnipų pusės.

Jis buvo kiles iš Maskvos ir ten baigęs universitetą. Tas reiškė, kad šešiolika metų jis buvo komunistiškai šviečiamas pradžios mokykloje, gimnazijoje ir universitete. Per tą laiką mažiausiai kartą per savaitę jis girdėjo religiją neigiant.

— Ar jūs tik dabar susidomėjote religija?

— Ne, — atsakė jis.

Jis buvo vienas tų rusų, kuriam tėvai išugdė religiją. Ir su kokiais pavojais! Jo tėvas buvo tikintis rusas ortodoksas, o motina lenkė katalikė. Iš pat mažų dienų abu tėvai mokė jį liturginių maldų ir per visus metus visi kartu sekė bažnytinių metų kalendorių — šventes ir pasninkus. Jo motina buvusi labai išsimokslinusi moteris — dar prieš revoliuciją studijavusi teologiją ir filosofiją Krokuvos universitete.

Jam besimokant, motina vėlyvais vakarais atitaisinėdavo tas "dialektinio materializmo" klaidas, kurių jis išmokdavo per dieną mokykloje. Jis mokėsi mokykloje viską, kas buvo dėstoma ir per egzaminus kaip papūga viską pakartodavo. Bet per visą mokymosi laiką išlaikė gilų tikėjimą ir protingą pamaldumą. Kai tik jo dalinys pirmą kartą įkėlė koją į svetimą žemę, jis tuoj pradėjo ieškoti bažnyčios, kurioje pirmą kartą galėtų pamatyti šv. mišias, kurių maldas jis taip puikiai buvo iš savo tėvų išmokęs.

— Karas nebuvo man labai blogas. Fronte aš beveik kas sekmadienį galėjau aplankyti bažnyčią.

— Bet kaip? — paklausiau.

Jis sudavė savo sunkiais kareivio batais į žemę ir tuo davė suprasti, kad keliavo pėsčias bažnyčios ieškoti.

Ir šiandien jis buvo atkeliavęs šešias mylias ir daug kartų aplenkęs vokiečių linijas, kol galop pamatė ieškomos bažnyčios bokštus. Atgal sugrįžti vėl reikės nueiti šešių mylių kelią.

— Mano draugai mano, kad aš esu pamišęs dėl moterų, — pasakojo jis. — Aš jiems sakau, kad kartą per savaitę aš turiu susitikti su gražia mergaite, nors man reikėtų ir toli jos ieškoti. Kiekvieną sekmadienį aš grįžtu. Kai grįžtu, jie klausinėja kokią mergaitę aš buvau susitikęs, ar ji buvo geresnė už čionykščias moteris. Man naudinga, kad jie tiki ta mano pasaka.

Čia mūsų keliai skyrėsi. Atsisveikinome. Ir jis nuėjo per išvagotus laukus.

Tas leitenantas buvo iš mažens religingai auklėjamas. Bet ir partijos skelbiamomis doktrinomis persiėmę žmonės pradėjo trauktis nuo bedievybės.

(Bus daugiau)

NAUJA RADIJO KLUBO VALDYBA

DETROIT, Mich. — Amerikos Lietuvių Balso radijo klubo metiniame susirinkime praeitą sekmadienį išrinkta valdyba 1950 metams. Ją sudaro: pirm. Helen Raubienė, 1-mas vice pirm. Juozas Ambrose, 2-ras vice pirmin. P. Čečkauskas, finansų ir prot. rašt. Ralph Volotke, ižd. Balys Bugenis; direktoriai: J. Valiukas, P. Bandzienė ir J. Pilka; revizijos komisija: A. Kizis, Marie Sims ir V. Saladžius; organizatoriai: E. Paurazienė, Monica Salas ir S. Dryza; maršalka — Frank Karp.

Radijo klubas didėja nariais. Visi kviečiami jin įsirašyti ar paremti jį. Būtų gražu pasveikinti pažįstamus per radiją Kalėdų ir Naujų Metų proga, o klubo darbui parama. Informacijas įstojimo ir visais kitais reikalais teikia sekr. Ralph Volotke, 8029 Manila Avenue, Detroit 13, Mich., tel. WAlnut 4-5602.

—o—

Vyrų radijo choras repetuos Tarptautiniam Institute šį šeštadienį 2 val. p. p. Nariai prašomi gausiau lankytis į repeticijas. Bendro choro repeticijos esti kiekvieną trečiadienį 7:30 v. v.

—o—

Lietuvos Dukterų Draugija rengia metinį koncertą ir šokius sekmadienį, sausio 8 d., buv. Lietuvių salėj.

Vyčiai rengia metinį Kalėdų balių gruodžio 25 d. buv. Lietuvių salėj. Pradž. 9 v. v. Gros Jimmy Strau orkestras.

—o—

Šį sekmadienį, gruodžio 18 d., 6 v. v. buv. Lietuvių salėj įvyksta Dr. Vinco Kudirkos minėjimas. Bus įdomi programa.

—o—

Juozas ir Petronė Tumai, 6462 Semintle, reiškia padėką visiems už dovanas, gėles ir aplankymą, kuomet Petronė dvi savaites gulėjo ligoninėj. Ypatingai dėkoja L. Marcukaitienei (Chicago, Ill.), aprūpinusiai šeimyniškus reikalus.

— o —

Leo J. Barstis, 62 metų, gyv. 148 Pasadena, Highltnd Park, mirė gruodžio 9 d. Palaidotas gruodžio 13 d. Mr. Olivet kapinėse.

—o—

Darbo ir buto garantijos tremtiniams, išsibaigus įstatyme numatytti įsileidžiamųjų D. P. kvotai, gali būti nepriimamos. Todėl visi raginami paskubėti sudaryti dokumentus. Kreipkitės į Tremtiniams Įkurdinti Komiteto pirm. T. Dambrauską, 955 Wildwood, Detroit 3, Mich., tel. TU 3-1620. — rjv —

"Detroito Moterų Pažangos Klubui"

LEKATORIJA HAMTRAMICKAITĖ

Red. Pastaba. Kai kuriuose laikraščiuose pasirodė žinios, demaskuojančios Detroito Moterų Pažangos Klubo veiklą. Dedame savo bendradarbės atsiliepimą apie tą "klubą".

Močios pažangios, "Vilnies" pakalikės —
kas jūsų vardui lietuviškam tiki?
Kur lietuvybė jūsų pasidėjo,
ką jums likimas nešti uždėjo?

Kur jūsų rūpestis savo tėvyne,
noras nutraukti vergijos grandinę?
Kur jūsų kovos, kad sesės ir broliai
būtų laisvi, ne burlioko varguoliai?

Kur jūsų pagalba benamiui ir vargšui,
kurs su vaikučiais nuo bado iškaršo —
...k ir nuo amžių taip moteriai dera,
kas nelaimingas, daryti tam gerą.

Ar jūs krūtinėse motinų širdys,
jei užkišat ausis, kai aimanos girdis?
Ar jūs protingos, ar jūs "pažangios" —
jei žodžiui teisybės jūs dūšios nerangios?

Jūs trokštat tik vieno—tai "Vilniai" tikėti;
nieko, nič nieko aplink neregėti;
ir naujojo žodžio iš tolo bijotis —
tai jūs ne "pažangios", tai jūs idijotės.

Jums rūpi eikvotis beprasmiai kasdieną
su ta vadove, su ta Išpamiene;
dainuškas burliokų dainuot unisonu,
su tuo juoduku, su tuo Robesonu..

Močios pažangios, "Vilnies" pakalikės,
gaila, vai gaila, kad taip atsitiko —
Pagal save pavadinkit ir stubą:
Detroito bobučių išgamų klubas.

UŽTIKRINKITE JAM ATEITĮ.- ŠIANDIE

Jūsų vaiko mokslo ir biznio auklėjimui reikia planuoti ir taupyti. Mes siūlome mūsų įstaigoj atidaryti apdraustą taupymo sąskaitą jo var dr. arba išvien su bet kuriuo iš tėvų. Nors ir mažas taupymas iš kiekvienos algos užtikrins įeigų kai jos bus reikalingos. Jūsų sutaupos apdraustos iki $5,000. ir neša vertingus nuošimčius

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — INSURED UP TO $5000

District Savings AND LOAN ASSOCIATION
3236 SOUTH HALSTED STREET • CHICAGO 8 • CAlumet 5-4118
JOSEPH M. MOZERIS, Secretary

IŠ KINIJOS Į KINŲ MIESTĄ

Nacionalistinės Kinijos, kuri jau nebeegzistuoja, prezidentas Li Tsung-Jen (dešinėje) su savo žmona kalbasi su Albert Chow, "kinų miesto mēru", San Francisco mieste jam pagerbti surengtose vaišėse. Li atvyko Amerikon gydytis. (Acme)

70 Vaikų Lanko Lituanistikos Kursus

WATERBURY, Conn. — Nuo spalio 7 d. veikia tremtinių suorganizuoti lituanistikos kursai, kuriuos lanko apie 70 mokyklinio amžiaus vaikų; iš jų 10 yra čia gimę. Kursams patalpas senosios mokyklos pastatė nemokamai davė Šv. Juozapo parapijos klebonas kun. J. Valantiejus. Kelios lietuvių organizacijos paskyrė vienkartines pinigines pašalpas kursų reikalams. Be to, tėvai, kurie dirba, už savo vaikus moka po 1 dol. per mėnesį. Kursai vyksta šeštadieniais 9 — 12 val.

Kursų vedėju buvo V. Varneckas, kurį (jam dėl darbo nebegalint vadovauti) pavaduoja mok. Varneckienė; mokytojais yra Urbšaitienė, O. Saulaitienė, J. Mačiulis (buvo ir Blažienė).

Lituanistikos kursams išlaikyti kursus lankančiųjų vaikų tėvai yra išrinkę lituanistikos kursų komitetą (Dr. V. Jasaitis, P. Balčiūnienė, S. Miklinevičienė, E. Liaukienė, A. Čampė, A. Saulaitis).

—o—

Vaikų Kalėdinis Vakaras

Lituanistikos kursų mokytojai su mokiniais ruošia kalėdinį vakarą, kuris įvyks sausio 1 d. Šv. Juozapo parapijos salėje.

Į šį vakarą kviečiami visi Šv. Juozapo parapijos mokyklos mokiniai ir jų tėvai.

Tikimasi, kad vakare pasirodys ir Kalėdų Senis (greičiausia, iš Lietuvos).

—o—

Solisto Liepo Koncertas

Lituanistikos kursų komitetas ruošia solisto Liepos koncertą sausio mėn. pabaigoje.

—o—

Mokytojų Pasitarimai

Paskutiniuoju metu beveik kas savaitę lituanistikos kursų vadovybės iniciatyva įvyko tų kursų vadovybės, jų mokytojų ir visų kitų (savo darbo negalinčių dirbti) tremtinių mokytojų pasitarimai šeštadieniais, pirmiausia tų kursų klausimais, o paskui ir įvairiais kitais lietuvių kultūrinės veiklos reikalais. Pamažu iš to išsiplečia stangrus tremtinių kultūrinis ratelis.

—o—

Prof. M. Biržiškos Atsiminimai

Vienintelis JAV esąs Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo (II.16) akto signataras prof. M. Biržiška su žmona ir savo broliu prof. Vac. Biržiška gyvena Waterburyje.

Prof. M. Biržiška jau kalbėjo lituanistikos kursų mokiniams apie spaudos draudimo laikus Lietuvoje. Jis skaitė paskaitą Dr. V. Kudirkos minėjime. Tremtinių susirinkime kalbės iš Amerikos lietuvių istorijos.

Paskutiniame mokytojų ir lituanistikos kursų vadovybės pasitarime (dalyvavo apie 25 asm.) prof. M. Biržiška papasakojo labai įdomių prisiminimų iš savo ir kitų lietuvių veikėjų darbų Vilniuje lenkams Vilnių okupavus. Profesoriaus nepaprastai įdomus, gyvas, vaizdingas pasakojimas labai patiko. Klausytojai jautėsi lyg būtų ne čia Amerikoje, bet būtų nusikėlę į anuos laikus Vilniuje. Kokie būtų įdomūs ir auklėjanti skaitymai, jei prof. Biržiškos atsiminimai būtų išleisti knyga.

— B. J.

—o—

Tremtinių Susirinkimas

Šeštadienį, lapkričio 17 d., 7 v. v., Šv. Juozapo parapijos naujosios mokyklos salėje įvyks tremtinių susirinkimas, į kurį kviečiami visi lietuviai tremtiniai, gyveną Waterbury ir apylinkėse.

Prof. M. Biržiška skaitys paskaitą iš Amerikos lietuvių istorijos. Paskaitos pasiklausyti kviečiami visi lietuviai, ir ne tremtiniai. Įėjimas nemokamas.

Dr. V. Jasaitis kalbės apie tremtinių uždavinius.

Po to bus aptariami tremtinių organizaciniai reikalai. — Komisija

SUSIRINKIMAI

Moterų Sąjungos Chicagos apskrities susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio trečią trečiadienį. Kadangi šį mėnesį trečias trečiadienis išpuola prieš pat Kalėdas, susirinkimas nukeltas į ketvirtą mėnesio trečiadienį, gruodžio 28 d.

Susirinkimas įvyks Šv. Kryžiaus parapijos salėje 7:30 v.v., 21-moj kuopoj.

—Valdyba

Kiek Norvegija Turi Radijų

Registracijos Departamentas skelbia, kad visoj Norvegijoj yra 720,000 registruotų radijų, tai yra kas keturi ir pusę gyventojų turi vieną radijo.

TRUMPAI

(Atkelta iš 3 pusl.)

toringija, senos prancūzų provincijos, buvo prijungtos antru kartu prie Vokietijos ir šių sričių jaunimas turėjo atlikti karinę prievolę vokiečių kariuomenėje. Daugumas jų buvo pasiųsti į rusų frontą ir pakliuvo belaisvėn. Dar ir dabar didelis jų skaičius tebelaikomi Rusijoje belaisvių stovyklose.

Po visos eilės demaršų, sovietų vyriausybė sutiko pagaliau, kad alzasiečiai ir lotoringiečiai bus paieškomi belaisvių stovykiose, jei prancūzų ambasadorius patieks jų sąrašą.

KANADA

"Sudrumstoji Ramybė"

TORONTO, Ont. — Toronto lietuvių meno mėgėjų grupė šeštadienį, gruodžio 17 d., 7:30 v. v. stato Petro Vaičiūno 4-rių veiksmų dramą "Sudrumstoji Ramybė". Pastatymas: J. Jagėlos. Dekoracijos: J. Bakio.

Premjera įvyksta lenkų salėje, Denison-Wolseley gatvių kampas. Įėjimas iš Wolseley gatvės.

Važiuojant Bathurst gatve Exhibition link, Wolseley bus paskutinė prieš Queen W. gatvę. Važiuojant Queen W. gatve Yonge link, Denison bus antroji gatvė už Bathurst.

Kūčios Winnipege

Manitobos lietuviams, neturintiems galimybės Kūčių vakaro praleisti savo artimųjų tarpe, bendros Kūčios yra ruošiamos Winnipege. Norintieji jose dalyvauti — ar tai miškuose, ūkiuose, kasykloje, prie geležinkelio ar kur kitur dirbą — pranešant asmenų skaičių, prašomi nedelsiant rašyti šiuo adresu:

Rev. Placidas Barisa, O.F.M.
233 Carlton St.
Winnipeg, Man.

Norintieji gauti plotkelių, prašomi kreiptis tuo pačiu adresu.

Buy Christmas Seals

George Paškauskas
MONARCH LIQUORS

Didelis pasirinkimas degtinės, vyno ir alaus gerti prie baro ir neštis namo. Jaunas lietuvis, antrojo pasaulinio karo veteranas dabar biznyje. Neužmirškite užeiti ir pirkti reikmenis lietuvio užeigoje.

3529 SO. HALSTED ST.
Tel. YARD 7-6054

TREMTINIU NAMAI

(Buv. Mildažiaus salė)

2244 West 23rd Place, Chicago 8, Ill.

I. ŠV. KALĖDŲ PIRMOJI DIENA (gruodžio 25d.)

SOLO-BALETO VAKARAS

DALYVAUJA:

1. ALĖ KALVAITYTĖ, Kauno Valst. Teatro Operos solistė
2. IRENA EIDRIGEVIČIUTĖ, Kauno Val. Teatro Baleto solistė
3. STASYS KALVAITIS, Kauno V. Teatro Bal. Koncertmeisteris
4. SIMAS VILBASIS, Kauno Val. Teatro Baleto solistas.

Po programo šokiai griežiant Byansko orkestrui. Įėjimas — $1.00; Baras, užkandžiai.

Salė atidaryta nuo 4 v.; programos pradžia 6 v.; šokių pradžia 9 v.v.

II. NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS (gruodžio mėn. 31d.)

SOLO-BALETO VAKARAS

Atlieka tie patys artistai, kaip ir Kalėdų pirmą dieną, išpildydami naujus dalykus.

Po programos šokiai grojant orkestrui. Baras, užkandžiai; Salė atidaryta nuo 5 v.v.; programos pradžia — 8 v.v.; šokių pradžia — 10 v.v. Įėjimas — $1.25; Naujų Metų sutikimui didžiojoj ir mažojoj salėj įrengiami STALIUKAI, kuriuos reikia užsisakyti IŠ ANKSTO, nes jų yra ribotas skaičius. Visai nakčiai staliukas kainuoja $2.00; prie kiekvieno staliuko bus 4 kėdės. Staliukams užsakyti ir kitoms informacijoms telefonas — VIRGINIA 7-8893

PASTABA: mažojoj salėj Kalėdų pirmą dieną, N. Metų išvakarėse ir N. Metų dieną (sausio 1d.) šokiai, muzika ir dainos prasideda nuo 3 v. popiet.

Mažojoj salėj jau įrengtas pin-pong stalas. Norintieji žaisti prašome paskambinti telefonu ir pasiteirauti ar norimą žaisti valandą stalas yra laisvas.

Visi lietuviai maloniai kviečiami gausiai dalyvauti žymiųjų Lietuvių menininkų pasirodymuose. RENGĖJAI

SOTUS ALKANAM PADEK!

Per AID OVERSEAS, Inc.

4851 S. Ashland Ave. Chicago 9, Ill. Tel. VIrg. 7-0280

Aid Overseas, Inc. siunčia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSSR. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo. Jei adresatas nesurandamas, pinigai grąžinami.

Užsakydami aiškiai parašykite savo ir gavėjo adresą, siuntinio numerį ir jo kainą. Aid Overseas, Inc. maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicagos siunčiami AIR MAIL. Užsakant didesnius kiekius duodama nuolaida.

Siuntinys No. 1 — $6.90
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. salami dešros
2 sv. (be 2 ozs.) kenuoto bekono
1 dėžutė (400) gr.) margarino

Siuntinys Nr. 3 — $6.60
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. kiaulienos mėsos

Siuntinys Nr. 5 — $4.95
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. marmelado
2 sv. pupelių kavos
2 sv. cukraus
1 sv. margarino

Siuntinys No. 6
A. 10 svarų cukraus $2.10
B. 20 svarų cukraus $3.95

Siuntinys No. 7
A. 10 sv. baltų kviet. miltų $2.60
B. 20 sv. kvietinių miltų $3.40

Siuntinys Nr. 10 — $5.95
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. degintos kavos
1 sv. šokolado

Siuntinys Nr. 12 — $5.60
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. degintos kavos
2 sv. cukraus

Siuntinys Nr. 14 — $5.80
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. cukraus
1 sv. marmelado
1 sv. kiaulienos mėsos
2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 19 — $8.95
4 sv. rūkytų lašinių
3 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado
4 sv. degintos kavos
1½ sv. cukraus
2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 21 — $5.90
2 sv rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. degintos kavos
1 sv. šokolado
14 ozs. kondens. pieno
2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 24 — $10.00
5 sv. rūkytų lašinių
3 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
5 sv. degintos kavos
2 sv. marmelado
2 sv. sūrio 40% riebumo

Siuntinys Nr. 25
E. 10 sv. gryn. kiaulinių taukų — $4.60
C. 15 sv. gryn. kiaulinių taukų — $6.40
D. 37 sv. gryn. kiaulinių taukų — $10.95

Siuntinys Nr. 26 — $5.95
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. (be 3 ozs.) grynų kiaul. taukų
2 sv. (be 2 ozs.) margarino
2 sv. degintos kavos
¼ sv. arbatos

Siuntinys Nr. 30
A. 5 sv. degintos kavos — $3.95
B. 5 sv. deg. kavos — 5 skardinėse dėžutėse — $5.40

Siuntinys Nr. 34 — $5.60
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių
1 sv. 2 ozs. degintos kavos
1 sv. 2 ozs. šokolado
1 sv. 2 ozs. cukraus
1 dėžutė apelsinų marmelado
2 sv. (be 2 ozs.) jautienos mėsos

Siuntinys Nr. 42 — $6.70
2 sv. (be 2 ozs.) sviesto
2 sv. 3 ozs. kiaulinių taukų
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių
1 sv. 2 ozs. šokolado
1 sv. 2 ozs. cukraus
1 sv. 2 ozs. degintos kavos.

Siuntinys Nr. 62 — $3.60
1 sv. 2 ozs. kiaulinių taukų
2 sv. 3 ozs. cukraus
2 sv. 3 ozs. ryžių,
2 sv. 3 ozs. makaronų
1 dėžutė apelsinų marmelado

Siuntinys Nr. 63 — $8.95
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių
2 sv. 3 ozs. pilno riebumo sūrio
2 sv. 3 ozs. cukraus
2 sv. 3 ozs. ryžių
2 sv. (be 3 ozs.) kiaulinių taukų
2 sv. (be 2 ozs.) margarino
1 sv. kakavos
1 dėžutė (400 gr.) grietinės
1 sv. pieno miltelių
2 sv. degintos kavos
4 ozs. arbatos
¼ sv. šokolado

Siuntinys Nr. 69 — $6.30
2 sv. 3 ozs rūkytų lašinių
1 dėžutė (385 gr.) sviesto
1 déž. (415 gr.) kiaulienos mėsos
2 sv. 3 ozs. cukraus
½ sv. šokolado
4 ozs. arbatos
2 sv. degintos kavos

Siuntinys Nr. 71 — $5.20
2 sv. (be 2 ozs.) jautienos mėsos
1 dėžutė margarino (400 gr.)
1 dėžutė kakavos (228 gr.)
1 dėžutė kond. pieno (400 gr.)
2 dėžutės sardinkų
1 sv. degintos kavos
1 sv. ryžių
2 sv. kvietinių miltų
½ sv. šokolado

Siuntinys Nr. 73 — $4.60
1 dėžutė (180 gr.) margarino
1 sv. degintos kavos
8 ozs. (100 gr.) šokolado
5 ozs. (150 gr.) saldainių
2 sv. 3 ozs. avižinių dribsnių
1½ sv. kondensuoto pieno
1 sv. bičių medaus
1 dėžutė (288 gr.) [illegible]
1 dėžutė sardinkų

Siuntinys Nr. 74 — $4.70
1 sv. 2 ozs. rūkytų lašinių
1 sv. 2 ozs. degintos kavos
1 sv. 2 ozs. avižinių dribsnių
1 sv. 2 ozs. cukraus
1 sv. 2 ozs. pilno riebumo sūrio
½ sv. šokolado
1 dėžutė (400 gr.) margarino
1 sv. pieno miltelių

Siuntinys Nr. 76 — [illegible]
2 sv. (be 2 ozs.) rūkytų lašinių
2 sv. (be 2 ozs.) kiaulinių taukų
1 dėž. (400 gr.) kondens. pieno
1 dėžutė (400 gr.) margarino
2 sv. ryžių
1 sv. degintos kavos
½ sv. šokolado
1 dėžutė (228 gr.) kakavos

Siuntinys Nr. 77 — $6.90
2 sv. (be 2 ozs.) sviesto
2 sv. (be 3 ozs.) kiaulinių taukų
1 sv. kakavos
1 sv. šokolado
1 sv. ryžių
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių

Siuntinys Nr. 80 — $4.60
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių
2 sv. (be 3 ozs.) kiaulinių taukų
2 sv. (be 2 ozs.) margarino

Siuntinys Nr. 90 — $4.80
1 sv. 2 ozs. kiaulinių taukų
1 sv. 2 ozs. rūkytų lašinių
1 sv. 2 ozs. dešros
1 sv. 2 ozs. sūrio
1 sv. 2 ozs. degintos kavos
1 sv. 2 ozs. ryžių

Siuntinys Nr. 93 — $6.40
5 sv. kiaulinių taukų
5 sv. degintos kavos

Siuntinys Nr. 94
A. 5,5 sv. šokolado — $4.50
B. 8 sv. bičių medaus — $4.80
C. 5 sv. kakavos — $3.40
D. 10 sv. ryžių — $3.30
E. 10 sv. džiovintų slyvų — $3.60
I. 5,5 sv. margarino — $3.50
J. 227 gr. arbatos — $2.00
K. 8 sv. apelsinų marmel.—$3.00
L. 60 šviežių kiaušinių — $6.30
M. 1 milijonas vien. penicilino — $5.00

IŠ LIETUVOS Į AZIJOS GILUMĄ

Ką Pergyveno Lietuviai Vežami Į Sibirą

DR. J. PRUNSKIS

Trošku Ir Karšta

Iš Sibiro ištrūkęs kalinys kun. Steponas Chojnackis, kurs 1941 m. buvo išvežtas iš Kauno drauge su tremiamais į Rusiją lietuviais ir kurs dabar gyvena Argentinoje, papasakojo, ką turėjo išgyventi lietuviai, vežami į Sibirą.

Ilgoje traukinio kelionėje greit išseko įsidėtas maistas. Bolševikai nedavė duonos. Trūko vandens. Tremtiniai visus indus ištuštino (kai kas net pasilikusio sviesto atsargėlę išmetė pro langą, nes be duonos negalėjo valgyti), kad tik progai pasitaikius turėtų indų kuo daugiau vandens į vagoną atsinešti. Buvo pašėlusiai trošku ir karšta. Daugelis vyrų iki juostos buvo išsirengę ir marškiniuose medžiojo vabzdžius, kurių savaitės kelionėje taip nesanitariškose sąlygose jau spėjo atsirasti.

Atakuoja Uodai

Vagone buvęs banko direktorius susirgo viduriais. Tremtiniai pradėjo šauktis gydytojo. Atėjo rusė. Neturėjo ji jokių geresnių vaistų, tik davė ricinos. Buvo nors tas gerai, kad tą gydytoją įleidžiant atidarė vagoną, ir tremtiniai gavo nors kiek oro.

Vienoje stotyje bolševikai pareikalavo atiduoti visus žemėlapius, kokius tik kas turėjo. Trokšdami kaliniai bandė kokiu aštresniu įnagiu padidinti plyšelius vagonuose. kad gautų daugiau oro, bet bolševikų sargybiniai žiauriai šaukė ir grasinimais privertė to nedaryti.

Taip tremtiniai pravažiavo Uralą, pasiekė stepes, durpynus, kur sukėsi spiečiai uodų. Pro vagono langelius veržėsi uodai ir kankino tremtinius, o jeigu langelius užkamšiojo, tai negalėjo pakelti tvankumo.

Prie Upės

Dvi savaites važiavę į Rusijos gilumą, pasiekė Sosvą. Čia visus išsodino ir pėsčius ėmė varyti tolyn. Tremtinių kolonomis domėjosi rusai gyventojai ir klausinėjo — iš kur. Bolševikų sargybiniai nekentė tokių pasikalbėjimų ir tremtinius ragino skubiau eiti. Daugelis išvargusių, išbadėjusių tremtinių ėmė atsilikti, ir raudonieji sargybiniai juos ragino visokiausiais rusiškais keiksmais.

Tremtinių vora išsitęsė beveik į pusės mylios ilgumą. Užpakaliniai sargybiniai, negalėdami susikalbėti su priešakiniais, paleido šūvius, ir visa tremtinių vora buvo sustabdyta.

Netoliese tekėjo upė, ir tremtiniai puolėsi į ją atsigerti išsiskalbti, išsimaudyti. Kiti dar turėjo šiek tiek nuslėpto maisto. Valgė ir dalinosi.

Atėjo naktis, ir tremtiniai turėjo nakvoti po atviru dangumi, pievoje.

Slaptos Pamaldos

Rytojaus dieną buvo sekmadienis. Vienam tremtiniui kunigui, atėjo mintis slapta atlaikyti šv. Mišias. Nenaudodamas liturginių drabužių paprasčiausiu būdu jisai laikė mišias, apsuptas suklaupusių katalikų. Tarp daugybės žmonių sargybiniai nelabai atkreipė dėmesio į tą būrį. Tačiau tremtiniai pastebėjo vieną sargybinį, kurs ir pats priklaupė ant vieno kelio ir nedrąsiai, dairydamasis ar nepastebės nereikalingai akis, persižegnojo.

Plukdomi Baržose

Apie pusdienį atvyko kažkoks aukštesnis NKVD pareigūnas ir sukomandavo tremtinius vesti prie upės ir susodinti į baržas. Jomis tremtiniai buvo vežami aukštyn, prieš vandenį. Pakeliui prasilenkė su kita tremtinių pripildyta barža, ir iš jos pasigirdo šauksmai:

— Nepasiduokite! Ištęsėkite!

Gaivindamiesi daina plaukė tolyn. Aplinkui nesimatė jokių sodybių.

Sekančią dieną pasiekė Garų uostą. Išlaipinus tremtinius, atnešė katilus ir čia davė šiek tiek užvalgyti. Paskiau atjojo raiti raudonieji komandieriai ir tremtinius pėsčius varė toliau. Jodinėdami jie ragino nelaiminguosius eiti pagal jų patvarkymus. Per miestelį, per laukus nuvarė visą šerengą į miškus. Čia buvo tiek daug uodų, kad daugelis tremtinių apsivyniojo rankšluoščiais ar kuo kitu net savo galvas.

Ties Stovykla

Pakeliui pasiekė kolchozą. Visi buvo pašėlusiai ištroškę. Nors raudonųjų sargybinių ginami, daugelis pripuolė prie šulinių ir gavo šiek tiek vandens.

Varė toliau. Pamažu pasiekė stovyklą, skirtą tremtiniams. Ilgai dar teko laukti, kol galės įeiti. Vėl ėmė graužti spiečiai uodų, bet dabar tremtiniai susikūrė ugnį ir nuo jų gynėsi. Kažkoks komisaras dar pasakė prakalbą, rodydamas į stovyklą ir kalbėdamas, kad dabar galės kultūringai gyventi...

Nakvynė Taigoje

Ties stovyklos vartais tremtiniams davė vakarienės. Skystos sriubos, daugiau nieko. Išalkę dairėsi antros lėkštės, bet jau kartą ragavusius varė tolyn.

Atėjo naktis. Tremtiniams reikėjo nakvoti lauke, taigoje. Pradėjo krapnoti lietus ir gesino sukurtąsias ugnis. Į akis lindo dūmai, graužydami. Nakčia slankiojo nemigę tremtiniai, ieškodami sausesnės vietos.

Prašvito liūtinga ir apniukusi diena. Tremtiniai buvo sušalę ir šlapi. Dabar pamažu pradėjo leisti į stovyklą. Čia vėl darė kratą, nurengdami iki juostos, nuplėšydami medalikėlius ir ieškodami laikrodžių ir brangenybių.

Tačiau vakare ir vėl išvarė tremtinius iš stovyklos, nakčiai suvarydami į plytinę. Sienų nebuvo, vėjas košėsi per šlapius drabužius, ir daugelis tremtinių, apsiaustus pasikloję ant plytų, sugulė. Sekančią dieną suvedė į stovyklą — Sievurlag, 47 lag., 10 skyrius. Jame buvo apie 300 vyrų: lietuvių, lenkų, estų ir žydų. Jau pirmą naktį penki pabėgo.

Lietuvoje Miškuose Linijos

Miškai jau nuo pernai kvadratais turi linijas-skynimus iškirstus, kad būtų lengviau partizanai gaudyti, enkavedistų būriams su dresuotaisiais šunimis juos vejant iš vieno kvadrato į kitą, o tiesiai per išvarytąją liniją iš minosvydžių šaudant į perbėgančiuosius. Šitaip Lietuvoj naikinami žmonės ir miškai.

Skelbkitės "Drauge"

LĖKTUVO NELAIMĖS VIETOJE

Washingtono uosto policininkas prie Capital Air lines lėktuvo, nukritusio į Potomac upę, liekanų. Nelaimėje 4 žmonės žuvo. (Acme)

ŠACHMATŲ GENIJAI

Kaip moksle ir mene, taip ir šachmatuose pasitaiko vadinamų "wunderkindų", kurie savo sugebėjimais pranešа paprasto žmogaus proto supratimą. Tokie talentingi šachmatininkai šachmatų istorijoje palieka neišdildomas žymes, nors patys ir nukeliauja į amžinybę.

Vienas iš tokių, bene žymiausias, yra buvęs kubietis Kapablnaka (1j88-1942). Jis šachmatais pradėjo žaisti įženges į penktuosius savo gyvenimo metus. Apie jį yra pasakojamas toks atsitikimas.

Kapablankos tėvas, kuris buvo didelis šachmatų mėgėjas, beveik kasdien, stebint mažajam sūnui, žaisdavo su savo draugu šachmatais. Abu žaidėjai buvo gana primityvūs šiame žaidime. Vieną kartą Kapablankos tėvas, neapsižiūrėjęs, pastatė rikį į tokią vietą, į kurią daugiau galvodamas nebūtų pastatęs. Mažasis sūnus, tai pastebėjęs, pradėjo murmėti. Tačiau žaidėjai nekreipė į tai dėmesio ir rungtyniavo toliau, kol vis dėlto partiją laimėjo Kapablanka. Tada vaikas pasakė, kad tėvas partiją yra laimėjęs tiktai to klaidingo ėjimo dėka. Abu žaidėjai pradėjo juoktis iš tokio drąsaus ir kartu naivaus jaunuolio tvirtinimo. Bet kai vaikas ėjimas po ėjimo visiškai tiksliai atkūrė partijos ėjimus, tada paaiškėjo jo gudrybei. Po to tėvas pakvietė vaiką sužaisti su juo partiją ir ją turėjo pralaimėti. Sekančią dieną vaikas su tėvu nuėjo į vietos šachmatų klubą. Pradžioje iš vaiko daugumas šaipėsi, tačiau kuomet jis aplošė visus priešininkus, jų nuomonė pasikeitė. Tik vienas klubo meisteris teįstengė jam pasipriešinti, bet po metų laiko ir jis turėjo nusileisti, perduodamas meisterio titulą jaunajam Kapablankai.

Turėdamas 12 metų Kapablnak išsikovojo Kubos meisterio vardą ir buvo garbinamas visoje Pietų Amerikoje.

Kitas šachmatų stebukladaris buvo Aliochinas, gyvenęs nuo 1896 iki 1944 m. Jis iš pat mažens atkreipė vienos Maskvos mokyklos dėmesį, būtent kaip didžiausias neblaužada, kuris ant suolų prasimanydavo piaustinėti įvairias šachmatų figūras. Taip pat ir jo sąsiuviniai margavo nuo šachmatų piešinių. Būdamas šešerių metų, Aliochinas jau pajėgdavo atsispirti prieš savo tėvą (žinoma, tik šachmatuose).

Jo gyvenimo nuotrupos yra gana įdomios. Jis prieš rusų revoliuciją buvo nuteistas mirtimi, tačiau šachmatų dėka jam pasisekė išsilaisvinti nuo mirties bausmės ir išvykti į Prancūziją — Paryžiun. Čia Aliochinas atgavo savo dvasinę pusiausvyrą ir, būdamas 29 metų amžiaus, įsigijo doktoratą. Tada prasidėjo jo kopimas į pasaulio šachmatų meisterystę, kuri visiems šachmatininkams yra nenumaldomas troškimas. Nuo 1921 iki 1927 metų jis turnyruose žaidė iš viso 258 partijas, iš kurių tik 17 pralaimėjo. 1927 m. jam teko aukščiausia pasaulio šachmatų garbė, kada jis įveikė tuolaikinį pasaulio meisterį Kapablanką. Tai buvo aršiausia kova, kokia tik iki šiol yra buvusi kovojant dėl pasaulio meisterystės, nes 25 šio mačo partijos baigėsi lygiomis. Tačiau vis dėlto Aliochinui pasisekė išplėšti 6 laimėjimus prieš Kapablankos 3. Tada Aliochinui atėjo gražiausias gyvenimo laikotarpis, ir jis jaunas, pilnas pasitikėjimo važinėjo po pasaulį niekeno neįveikiamas. Iš jo du kartu meisterio titulą mėgino paveržti Bogoliubovas, bet abu kartu tas padaryti jam nepasisekė. Tik 1935 m. visai netikėtai olandas dr. Max Euwe (gim. 1901 m.) mače įveikė Aliochiną. Tačiau po dviejų metų Aliochinas vėl atkovojo prarastą titulą. Toks įvykis buvo pirmutinis visoje šachmatų istorijoje. 1945 m. kovo 27 d. Aliochinas Lisabonoje mirė, į kapus kartu nusinešdamas ir savąjį garbingą šachmatininko — genijaus, o kartu ir pasaulio meisterio vardą.

— Edv. Šulaitis

Norėdami ką nors parduoti pirkti, išmainyti, surasti — pasinaudokit 'Draugo' Classified skyriumi. Skelbimai ne daug tekainuoja, o gaunami rezultatai kuopuikiausi. Tūkstančiai asmenų yra gavę patenkinimą per ši mūsų skyrių. Pasinaudokite ir jūs!

LEIDIMASIS SU RADIO PAGALBA

Karo aviacijos transporto lėktuvo C-47 radijo operatorius darbe. Karo aviacija jauniems ir atitinkantiems reikalavimus vyrams yra neribotų galimybių laukas.

IŠ LIETUVOS

Naikina Lietuviškus Vardus

Dabar vietoj lietuvių veikėjų vardų Vilniuje, Kaune, Marijampolėje, Jonavoje ir kitur pridygo gatvėms rusų bolševikų vardų, nieko bendro neturinčių su lietuvišku kraštu.

Tuo pačiu sumetimu jau antri metai Radviliškyje Kęstučio gatvė (toks jos vardas jau nuo 1919 m. Lietuvos nepriklausomybės kovų meto) pavadinta Salomejos Nėries vardu, o ta mat yra buvusi bolševikų poetė, nors ir tų pačių bolševikų dar palyginti nesena į grabą nuvaryta.

Sovietizuoja Lenkiją

Lenkų-sovietų draugija III suvažiavime š. m. lapkričio mėn. nutarė: "Visuose Lenkijos kaimuose ir fabrikuose — vienas draugijos ratelis!"

1949 m. draugija turėjo 2 milijonus 100 tūkstančių narių. Draugija suorganizavo iki lapkričio mėn. 82 "sovietų kultūros" parodas, išleido milijoną knygų, užprenumeravo 100,000 rusų laikraščių ir t.t. Suprantama, kad ne savo noru žmonės prenumeruoja rusų "Pravdą" ir ne savu noru įstoja į draugiją.

Lietuvoj taip pat veikia visokios rūšies "draugijos", "raudoni kampeliai", "pioneriai", "komsomolas" ir kiti "sovietų kultūros" įrankiai.

NAUJOS KNYGOS

Vincas Jonikas, Pakeleiviai, išleido "Venta" 1949 m., spausta Europoje, pusl. 111.

Ši mūsų naujo poeto lyrika koncentruojasi apie Dievo pėdsakus, apie raudonu krauju pražydusią tėvų žemę, apie tremtinių pergyventas ugnis pasaulio vieškeliuose, paties poeto tolimos atsiminimų melodijos iš praeities, apdainavimas žuvusiųjų mūsų tautos įžymybių ir poeto artimųjų.

Eilėraščiai nuoširdūs ir persunkti minties pakilimu. Pirmąją vietą autorius skiria Amžinojo Kūrėjo apdainavimui, nes

Kam teko žvilgsnį Jo regėti,
Tasai, be žemės, be namų,
Klajodamas žvaigždžių ilgėsiu—
Negera bus tarp sutemų.

Jautriai Jonikas apdainuoja ir Magdalenos atgailą, kuri prašo Viešpatį: "leisk sandalo dulkę lūpomis nuimt". Poetas kalba ir apie Jo sugrįžimą prie Nemuno, ir tada "žmonės rankios iš širdžių sau skausmo pašinas prie Jo akių šviesos".

Autorius apgieda tėvynės naktis, nerimu paplūdusias, kai granatos ugnimi ištyška, traukiniai nelaisvėn dunda, kai

Kalinių kančios prigėręs,
Dūsauja rūsių betonas.
Ten puotauja stepių žvėrys —
Žydi kruvinos aguonos.

Tarpais tie piešiamieji vaizdai, atrodo, pernelyg kruvini, kaip tas, "kai kareiviai paskutinį gyvą vaiką šaus, pririšę prie apsvilusios svirties". Gal tas iš dalies pateisinama, nes autorius rašė žiauriais laikais, "kada mirties pulkų kanopos Tėvynės kūnan skaudžiai smigo".

Ir tą gilų skausmą, tą tėviškės namų gaisrą, autorius turtingais vaizdais moka pertekti, kaip pavyzdžiui, šis:

Ašarom ištvinę ges žvaigždėtos /akys,
Liesis graudžios raudos apvil- /tos širdies,
Užmirštó berželio sutemų plaš- /takės
Atsimušę svajos duždamos /skardės"..

Nors tėvynės, žmonijos ir savo paties skausmą šiame lyrinės poezijos rinkiny autorius apdainuoja žodžiais, kurie "kaip į šermenis broliai susirinkę", ir daugelis eilėraščių giliai prasmingi bei gausiomis poezijos puošmenomis pagražinti, tačiau yra ir skurdesnių kūrinėlių. Neįprastai taipgi mums atrodo ir tušti puslapiai tarp kai kurių eilėraščių. Dailininkės J. Dobkevičiūtės-Paukštienės iliustracijų raižiniai — lietuviški ir prasmingi. —Dr. J. Prunskis

Šiomis dienomis iš spaudos išeina Tėvų Pranciškonų leidžiamas religinio-kultūrinio-patrijotinio pobūdžio metraštis. Ši knyga turės 216 puslapių ir bus gausiai iliustruota. Metraštyje straipsniais bendradarbiauja: J. E. vysk. V. Brizgys, J. E. vysk. V. Padolskis, prel. J. Balkūnas, prof. J. Brazaitis, Juozas Girnius, T. Dr. V. Gidžiūnas, O.F.M., T. Dr. B. Grauslys, O.F.M., Pau lius Jurkus, kun. F. Kapočius, Jonas Kmitas, prof. Dr. J. B. Končius, prel. M. Krupavičius, prof. Dr. A. Maceina, prel. Pr. Penkauskas, L. Šimutis ir T. J. Vaškys, O.F.M. Beletristikos paskyrė šie rašytojai: St. Būdavas, N. Mazalaitė, ir A. Vaičiulaitis. Be to, metraštyje bendradarbiauja šie poetai: J. Aistis, Bern. Brazdžionis, K. Bradūnas, K. Grigaitytė, H. Nagys, F. Kirša, J. Kruminas, A. Nyka-Niliūnas, Alė Rūta ir M. Vaitkus.

Ši knyga leidžiama Šventųjų Metų ir Lietuvos vergijos dešimtmečio proga ir taikoma visiems lietuviams — tiek seniau Amerikoje gyvenantiems, tiek iš tremties atvykusiems. Ją redagavo T. L. Andriekus, O.F.M., o iliustracijas piešė dail. Vl. Vijeikis.

Metraštį jau dabar galima užsisakyti pas Tėvus Pranciškonus, Kenn e b u n k Port, Maine. Jo kaina $2.

Platinkite dien. "Draugą"

★ Suteikite Dovaną, Kurią Artistai Renkasi... ★

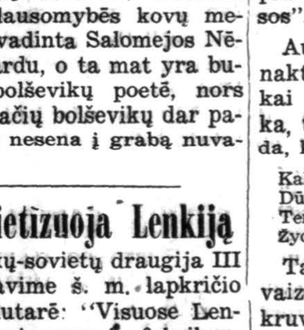

EZIO PINZA, garsus artistas iš "South Pacific", sako: — "Schenley yra ideali dovana šventėms. Tai mano pasirinkimas."

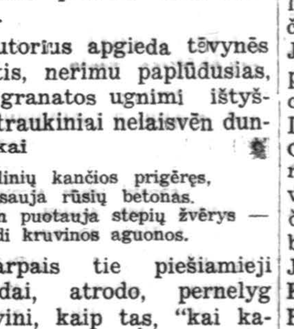

TONY MARTIN, garsus dainininkas, sako: "Nėra tinkamesnės dovanos, kaip švelni gardi Schenley."

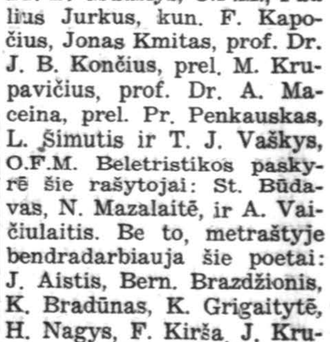

LLOYD NOLAN, žymus filmų artistas, sako: "Schenley yra mano mėgstama degtinė švenčių vaišėmis."

Štai! Amerikos Geriausia —

SCHENLEY

Turtingesnė...Švelnesnė...Gardesnė!

Vyrai, kurie supranta, kas yra geriausia ir nori geriausio...renkasi Schenley švenčių dovanoms ir vaišėms. Nėra geresnės degtinės bet kuriame kitame butelyje. Schenley aiškina geriau negu žodžiai, "Aš noriu, kad jūs turėtumėte kas geriausia".

$3.98 4/5 qt
$2.48 pint
$1.26 1/2 pint

Beautiful Gift Carton Available for the Asking

Dovanoms ar svečiui...štai kas geriausia
IŠ SENOS DEGTINĖS ĮSTAIGOS

BLENDED WHISKY 86 PROOF. STRAIGHT WHISKIES IN THIS PRODUCT ARE 5 YEARS OR MORE OLD. 35% STRAIGHT WHISKY. 65% GRAIN NEUTRAL SPIRITS. SCHENLEY DIST., INC., N.Y.C.

Ateitininkų Jaunimas Rengia Bendras Kūčias

Susirinkimas

Chicagos ateitininkų jaunimo mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 18 d., 3 val. p. p. (punktualiai) Vyčių salėje, 2451 W. 47 St. Programoje "Draugo" red. **L. Šimučio** kalba: "Katalikų sąjūdžiai Amerikoje", diskusijos, pasitarimai bendrų Kūčių, Naujų Metų sutikimo (kartu su vyčiais) ir kitais tolimesnės veiklos reikalais. Kviečiamas dalyvauti visas ateitininkų jaunimas, sendraugiai ir ateitininkų ideologijos draugai lietuviai katalikai.

—o—

BENDROS KŪČIOS

Norį dalyvauti bendrose Kūčiose lietuviai katalikai dar gali pranešti savo adresus iki gruodžio 18 d. Janei Tumasonytei, 5701 S. Richmond St., Chicago 29, Ill. Kaina suaugusiems $1.80, vaikams 90c. Kūčių vakarienė su programa rengiama Šv. Kryžiaus parapijos salėje, 4557 S. Wood St., 7 arba 8 v. v. (tikslų laiką paskelbsime vėliau). Dalyvių skaičius bus ribotas, tad norintieji dalyvauti turi pasiskubinti pranešti.

—o—

PADĖKA

Už talką ir globą adventinio susikaupimo valandėlei ir agape po šv. komunijos reiškiame nuoširdžią padėką kun. **kleb. J. Paškauskui,** solistei **Šeštakauskienei.** Smuikininkui **Bukoveckui,** dėl ligos negalėjusiam programoje dalyvauti, linkime kuo greičiausiai pasveikti.

Apie tūkstantis žmonių turėjo progos pasidžiaugti religinės muzikos menu pereitą sekmadienį. Reiškiame gilią padėką koncerto globėjui kun. **kleb. Ig. Albavičiui,** muzikams ir solistams **Vyt. Marijošiui, Iz. Motekaitienei, L. Šimučiui, Jr., ir vyčių chorui.** Už talką reklamoje padėką reiškiame "Draugui", "Margučiui", S. Barcus ir klebonams, kurie skelbė koncertą per parapijų biuletenius ir pamokslus.

— **Valdyba ir dvasios vadas**

"ATŽALYNAS" IR LABDARIAI

CICERO, Ill. — Visada žemėje buvo visko perdaug, tik trūko meilės, todėl tos visos gėrybės, kurios skirtos naudotis visiems žmonėms, niekada nebuvo ir nėra lygiai padalintos. Ne visiems sekasi tiek gyvenime prasimušti, kad galėtų užtikrinti savo ateitį, ir todėl visada yra žmonių reikalingų pagalbos. Tokiems reikalingiems pagalbos žmonėms surinkti lėšų Cicero 3-ji kuopa gruodžio 11 d. surengė vakarą, kuriame buvo suvaidinta V. Adomėno "Svetimos Plnnksnos". Vakarą atidarė kuopos pirmininkė Kotryna Srubienė, papasakodama svečiams apie "Atžalyno" teatrą ir jo veklą. Komedija, kuri nesprendžia jokių problemų ir yra tik humoras dėl humoro, praėjo su dideliu pasisekimu. Pertraukų metu buvo pasakyta keletas kalbų.

Senelių prieglaudos kapelionas kun. St. Adominas išdalino apie 100 padėkos diplomų tiems ciceriečiams, kurie yra paaukoję senelių prieglaudai po šimtą dolerių. Kun. P. Patlaba savo žodyje pareiškė, kad pasaulyje daug galvojama ir kalbama, bet maža rodoma širdies. Širdies ir artimo meilės trūkumas ir yra stabdis gėrio įgyvendinimo žemėje. Buvo kviesta įstoti į kuopą naujus narius, kurie galėtų pagyvinti ir pastiprinti šį garbingą darbą dirbančios kuopos veikimą. Nario metinis mokestis $1.20.

Po vaidinimo atžalyniečiams buvo suruošta kukli vakarienė, kurios metu buvo pasikeista trumpomis kalbomis. Tiek svečiai, kurių buvo keletas šimtų, tiek patys teatralai išsinešė gerą nuotaiką, gi senelių prieglaudai susidarė kad ir nedidelė, bet labai reikalinga parama.

LIETUVIŲ TEATRAS

Vaidintojų Pakeitimai "TĖVO" Spektakliuose

J. Grušo dramos 'TĖVAS' vaidinime Eleventh Street Teatre šeštadienį, sausio 7 d., Genės vaidmenį vaidins, pirmą kartą Chicagoje pasirodydama, jauna aktorė **Regina Matulevičiūtė.** Sausio 15 d. spektaklyje teismo sekretoriaus rolę vaidins Ed. Vitkus.

—o—

BILIETAI "TĖVUI"

Į kiekvieną Lietuvių Teatro vaidinimą, kuris tik įvyks Eleventh Street Teatre, geriausiai iš anksto bilietus rezervuoti, paprastu atvirlaiškiu ar laišku pranešant reikalingų bilietų skaičių. Bilietus tikrai gausite teatro kasoje prieš vaidinimą. Gavus money orderį ar čekį, bilietai siunčiami paštu. "TĖVO" vaidinimams bilietai bus tik dviejų kainų: $1.25 ir $1.85. Rašykit: **Lithuanian Theatre,** 2739 W. 43 Street, Chicago 32, Ill.

—o—

LIETUVIŲ TEATRO VAIDYBOS STUDIJA

Numatydamas statyti spektaklį, kuriame ryškiai dalyvautų jaunimas, lygiai atsiliepdamas į užklausimus dėl vaidybos studijos, LIETUVIŲ TEATRAS praneša, kad tuoj po Naujų Metų pradės veikti TEATRO Vaidybos Studija. Pamokos vyks šeštadieniais ir sekmadieniais bei kitų dienų vakarais, atsižvelgiant į lankytojų pageidavimus. Bus dėstoma vaidybos technika, pasaulinio ir lietuvių teatro trumpa istorija, meno istorija, plastika. Susidomėję prašome skubiai rašyti: **Lithuanian Theatre,** 2739 W. 43 Str., Chicago 32, Ill., pranešdami, ar yra jau kur nors vaidinę, amžių, išeitą bendrą mokslą. Anksčiau atsiliepę gaus pranešimą laiškais.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Lengvatos Maldininkams

Prancūzijos oro linijos skelbia, kad Šventaisiais Metais maldininkams į Liurdą bus teikiamos tam tikros lengvatos ir kelionėje geresnis patarnavimas.

—o—

Figomis šeriami Gyvuliai

Merced, Kalifornijoj, apylinkės ūkininkai jau dvidešimts penki metai, kaip gyvulius šeria figomis, kurios netinka rinkai (pardavimui).

MIRĖ P. PETRĖNAS

ROCKFORD, Ill. — Nuo širdies priepuolio staiga mirė Povilas Petrėnas, sulaukęs 59 metų. Tai buvo vienas iš pirmųjų Rockfordo lietuvių. Jam talkininkaujant buvo sukverta lietuvių Šv. Petro ir Povilo parapija 1910 metais ir pastatyta medinė bažnytėlė. Būdamas parapijos sekretorium, daug dirbo jos naudai. Rašė į laikrtščius "Katalikas", "Lietuva" ir "Draugas", garsindamas 'naują lietuvių koloniją. Visuomet rėmė visus visuomeniškuosius lietuvių reikalus.

Velionio karstą puošė daugybė gyvų gėlių vainikų. Lai dotuvėsnt atvyko jo brolis Mykolas su žmona ir sūnum iš Detroito. Jo 73 metų amžiaus motina dėl silpnos svei katos negalėjo į laidotuves atvykti.

P. Petrėnas yra gyvenęs Detroite, kur West Side vedė lietuvišką špaustuvę ir daug pasidarbavo lietuvių tarpe.

—o—

Vos keliom valandom nuo P. Petrėno mirties prtėjus, mirė P. Šeštokas, sulaukęs 72 m. amžiaus. Buvo uolus parapijietis ir katalikiškų draugijų narys, nuoširdus lietuvis.

Giliausia užuojauta mirusiųjų šeimoms!

— **Žvalgas**

SOVIETŲ LAIVAI TURĖS SAUGOTIS

Kaip girdėti, Amerika ruošiasi daryti naujus bandymus su atomine bomba. Šį kartą ji bus susprogdinta irgi Pacifiko vandenyno vidury, taip kaip ir 1948 metais. Tai bus iš eilės devintoji bomba, galingiausia už visas kitas.

Per paskutinįjį sprogdinimą amerikiečių laivai patruliavo aplink Eniwetok salyną, kad neprisiartintų užsienio laivai, bet vėliau vis dėlto buvo sakoma, kad radarai užregistravo šiuose vandenyse buvimą svetimų povandeninių laivų. Kas tie svetimieji, nereikia ir sakyti: tai sovietų laivai, kurie su savo šnipais norėjo iš arčiau pamatyti sprogimo efektą.

Karo ministerija Washington tone į vieno žurnalisto paklausimą apie tų laivų buvimą griežtai atsakė:

—No comment!

Bet jūrų ministerijoje jam buvo pasakyta:

— Jei rusai per būsimą sprogdinimą irgi norės pasižiūrėti, tai tegu jie per daug arti neprisiartina, nes bus karšta!

Naujoji bomba, sakoma, būsianti iš heliumo. Spėjama, kad būsianti susprogdinta po vandeniu. Tad jei sovietų laivas kur nors bus aplinkui, kaip koks riešuto kevalas bus nugramzdintas į dugną.

KNYGA BRANGI KAIP DUONA

Dr. J. Leimonas, dar tebenešdamas sunkią naujakurio naštą, rašo:

"Jau seniai esu Jums parašęs, kad įtrauktumėte ir mane į Jūsų leidžiamų knygų prenumeratorius, pažadėdamas pirma proga pinigus prisiųsti. Dabar tam reikalui **siunčiu čia pat į laišką įdėjęs ir 5 dolerius".**

Metiniai lietuviškos knygos rėmėjai moka $5 ir gaus naujų lietuviškų knygų per 12 mėnesių už $7.50. Pinigus siųskite:

Rev. C. I. Matulaitis, 2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

● "DRAUGO" ●
DARBŲ SKYRIUS
"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT
"Draugas" Agency
23 E. Jackson Blvd.
WEbster 93196

★ BUSINESS SERVICES

BIG SAVINGS
BIG DISCOUNT
on radios, Televisions, Refrigerators, Washing Machines and furniture.
See us before you buy.
We also nave a few used refrigerators, washers and vacuum cleaners priced as low as $15.— Come in to the top house for values and see for yourself.
Mes paimsime sena išeu prekę iškeitimui
A. C. Novak & Sons
3428 West 63rd St.
Tel. REpublic 7-2650
CHICAGO 29. ILL.

"KALĖDŲ DOVANA"
SULTINGA, VIRTA MIRACLE KUMPIS. Virta LĖTAI ant Hickory malkų, gražiai supakuota Kalėdoms. Ar gali būti geresnė dovana darbininkamą draugains ar klijentams. Dykai gaunate su kiekvienu kumpiu "LUCKY PENNIES"
The Miracle Ham Co. 700 North Western Ave., Chicago, Ill. Tel. BRunswick 8-3050.

KENDRICK CLEANERS
ESTABLISHED OVER 20 YRS
5 HOUR. SERVICE
QUALITY CLEANING
WEARING APPAREL — FORMAL WEAR
DRAPERIES — SLIP COVERS ETC.
FUR CLEANING & STORAGE
WE OWN AND OPERATE OWN PLANT
GRovehill 6-6202
6350-54 SO. KEDZIE AVENUE
REpublic 7-4922
3101 WEST 63rd STREET

WOMEN!!!
Learn to sew in the professional Manner.
Expert Instructor
Save money or make money
Certificates Awarded
Call WAlbrook 5-0913 Before 6 P. M. for further information

GET YOUR FUEL OIL DRUMS NOW!
Also Garage Drums For Sale
Call YArds 7-5390 Today
3753 So. Halsted St.

WE PAY TOP PRICES
Newspapers - Rags - Iron-Metal
1 Day Service
Pickup Anywhere Except on Saturday
CALL KEDZIE 3-8585
3140 W. Taylor St.

45th ST. LIVERY
Undertakers, Attention
Special Rates for Funerals, Cars for all occasions. No trip too long or too short. Across the street—City or Country. Prompt —Courteous—24 Hour Service. Licensed and Bonded Drivers.
813 E. 45th Street
Tel. WAgner 4-9843

Sutaupykit pinigus ant tapetavimo (popieriavimo)
Išdažymo ir Valymo darbai. Darbai atliekami iš vidaus ir išorės. Žiemos kainos. Dėl platesnių informacijų pašaukite: —
AL'S DECORATING SERVICE
3940 West 56th Pl.
REpublic 7-6963 arba WAlbrook 5-5080

CONVALESCENT HOME
and
BUSINESS
Good Income
Priced for quick sale.
Mrs. Hilda Olson,
4616 North Malden Ave.
EDgewater 4-8806

Mes garantuojame išnaikinti tarakonus jūsų namuose. Kai jums bus reikalinga mūsų pagalba, pašaukite:—
PETER DE SUNO
HEmlock 4-4744

HELP WANTED VYRAI

REIKALINGAS
Pardavėjas
arba
moteris pardavėja.
su automobilium.
Pasidalinsime pelną 50-50.
Kreipkitės į MRS. LAWSON,
Room 1119
64 W. Randolph St.

IŠNUOMOJAMA
4612 N. KEDZIE AVE.
Half store for Rent
Adj. Meat Market,
For Grocery, Vegetable and fruits, Established business in ideal business location.
N. W. Side Call for appt.
COrnelia 7-3528
or SAcramento 2-7505

PAIEŠKOJIMAS
Kulikauskas Norbertas, sūnus Vinco, gyv. 1156 Glenmore Avej, Brooklyn 8, N.Y. paieškau savo tėvo VINCO KULIKAUSKO kilusio iš Zarasų apskr. ir atvažiavusio į Ameriką 1912 metais. Ieškomasis arba apie jį žinantieji maloniai prašomi pranešti jo adresą už ką būsiu širdingai dėkingas.

Kulikauskas Norbertas, gyv. 1156 Glenmore Ave., Brooklyn 8, N. Y. paieškau Benio Motiuko, kilusio iš Gučiūnų kaimo, Kauno valsč., Rokiškio apskr. Ieškomasis arba apie jį žinantieji maloniai prašomi man pranešti aukščiau nurodytu adresu už ką būsiu širdingai dėkingas.

PARDAVIMUI
Xmas TREES
Order your Xmas Trees Now. Prices going Higher. Also Xmas Wreaths. We sell at both wholesale and retais.
Call us before you buy
Phone Stewart 3-8285 Today.

PIGUS IŠPARDAVIMAS
Paltų, Kostiumų ir visokio dydžio Paltų su kailnių Pamušalu išpardavimas
NUO $29.75
Kailiukais Papuošti Paltai
$49.75
HANDMACHER CO.
216 W. Jackson Blvd.
Tel. DEarborn 2-1402

CAR LOAD OF XMAS TREES
Sold Reasonably.
Lights & Stands.
E & W AUTO PARTS
2105 S. Western Ave.

BOXER PUPPIES — Whelped five weeks. AKC registered, bred from finest stock of champions in the country. Fawns with and without blaze. Females from $85. Males from $100. Shipment for Chistmas. 2250 W. Leonard NW. Grand Rapids, Michigan. Phone Grand Rapids 7-1648.

Dabar yra priimami užsakymai gražiausioms Kalėdų eglaitėms Chicagoje. Mes parduodame 5 pundus arba visą sunkvežimį eglaičių. Nuo 2 iki 3½ pėdų aukščio. 8 eglaitės į pundą. Po 3½ iki 5 pėdų — 6 pundė. Nuo 5 iki 7 pėdų — 4 pundė. Nuo 7 iki 9 pėdų aukščio — 3 pundė. Nuo 9 iki 11 pėdų — 2 pundė. 12 pėdų aukščio — parduodamos pavienės. $4.25 už pundą 5 eglaičių. Geros rūšies eglaitės už šią kainą. Pašaukite mus. Užsisakykite dabar. Dykai pristatome 25 pundus ar daugiau.
Mes taipgi parduodame pavieniai.
JOSEPH NAVILIO & CO.
1049-1059 W. Randolph
Tel. TAylor 9-9635

Skelbkitės "Drauge"
—o—
Užsisakykite "Draugą"

PROGOS — OPPORTUNITIES
Grožio Šalionas pardavimui
Moderniškas įrengimas. Labai gera vieta. Į pietus nuo Stony Island. Gerai einantis biznis. Reikia pamatyti, kad įvertinus. Įkainuota pardavimui.
Telefonuokite: —
FAIRFAX 4-0917

VALYKLA IR SIUVYKLA PARDAVIMUI
Moderniškas įrengimas. Įsteigta prieš 15 metų. Nebrangi nuoma. Centralinis apšildymas. Gyvenamieji kambariai. Įkainuota greitam pardavimui. Pardavimo priežastis — liga.
312 E. Garfield Blvd.
KEnwood 6-1597

GROCERY, MEAT MARKET, DELICATESSEN
Frozen Foods. Fruits and Vegetables
Self Service All New Fitures
Reasonable Rent 5 yars Lease
Real Money Macker
Priced to Sell
1132 Thorndale Ave.
SUnnyside 4-1497

Cleaning and Tailoring Store
Good Going business
All Modern Machinery
6 year Lease Seasonble Rent
Ideal Spot for Tailor
Priced for Immediate Sale
4735 W. Belmont Ave.
AVe. 3-4707

Likieriai, Maistas, Kombinuotas baras. Įsteigta prieš 5 metus. Visi nauji įrengimai. Michelob ir Budweiser alus; televizija; gyvenamieji kambariai. Įkainuota pardavimui. Pardavimo priežastis — liga Privatus savininkas.
416 E. 87th St.,
Tel. STewart 3-9543

BAKERY
All modern eqpipment. Well established. All year round trade in Holland, Mich. Two family house in connection with one or two flat available. Will rent or sell. Good opportunity for rightt party. Immediate sacrifice. Due to illness.
Call: — STewart 3-2859

Maisto produktų krautuvė ir mėsinė pardavimui. Šaldytas maistas, daržovės. Moderniškas įrengimas. Gerai einantis bizins. Puki vieta. Ilga sutartis. Nebrangi nuoma. Įkainuota pardavimui — Paravimo priežastis — liga.
BElmont 5-2039

UŽKANDINĖ
Su 3 gražiais gyvenamaisiais kambariais. 5 metų sutartis. Nuoma $35. Gerai einantis biznis. Ideali vieta porai. Įkainuota greitam pardaimui. Pardavimo priežastis — persunku vienam.
1519 N. Larrabee St.
Tel. WHitehall 4-8374

HAMBURGER SHOP
(Užkandinė) ir Soda Fountain pardavimui. Gerai einantis biznis. Puiki vieta. Nebrangi nuoma. Gera sutartis. Įkainuota greitam pardavimui. Pardavimo priežastis — liga.
3738 Broadway
Tel. DIversey 8-8505

CLEANING STORE
Hoffman Press
4 Living Rooms
With Shower Built in Sink.
Heat and Hot Water Rent $65.
Ideal for Tailor
Priced For Quick Sale
Due To Illness.
3406 N. Cicero Avenue

Valyklos ir dažyklos įrengimai pardavimui.
5 gražūs gyvenamieji kambariai užpakalyje. Gerai einantis biznis Nebrangi nuoma. Gera sutartis. Įkainuota greitam pardavimui. Apleidžia miestą.
2112 N. Halsted St.
BIttersweet 8-7446

Dairy, Egg, Delicatessen store.
Light Groceries
Doing Fine Business. Excellent location. Reasonable rent. Good lease. Priced for immediate sale. Due to expanding wholesale business.
5426 N. Clark St.
UPtown 8-1840

RESTAURANT
Modern Fixtures
Rent $40. Good Lease.
Ideal spot for couple.
Priced for quick sale.
Cannot handle alone.
5918 W. Lawrence Ave.
AVenue 3-9673 or GRaceland 2-3049

Platinkite dien. 'DRAUGA

PROGOS — OPPORTUNITIES
VARIETY KRAUTUVĖ
Austin apylinkėje.
Perkant už grynus pinigus, galima užimti dar prieš Kalėdas. Geros prekės. Nebrangi nuoma. Gera sutartis. Įkainuota greitam pardavimui. Pardavimo priežastis — liga.
COlumbus 1-0880

Maisto Produktų ir Daržovių Krautuvė Pardavimui.
Moderniškas įrengimas. Gerai einan- užimti dar prieš Kalėdas. Geros prenuota pardavimui. Susitarimui pasimatykite su Mr. Brown, Savininkas. — 1753 W. Chicago Ave., arba paskambinkite Haymarket 1-7390.

MĖSINĖ PARDAVIMUI
Urmo prekyba. Šviežį mėsa. Įskaitomas ir 1949 Ford sunkvežimis. Gerai įrengta.
Pardaimo priežastis — liga.
BRUNO RZEPKA
1451 N. Monticello Ave.
BElmont 5-3408

REAL ESTATE
PIETRYČIŲ KAMPAS
18th St. ir Kostner Ave.
Tuščias lotas 103x100 pėdų
Zoned "Duplex".
Siūloma prieš išpardavimą už $1500.
WILLIAM KAPLAN
7 S. Dearborn St. STate 2-6137

GOOD INCOME PROPERTY
4845-4847 W. 14th Street
Cicero, Ill.
Stores, Offices, flats
INCOME $500 per month
PRICE $44,000
1st mortgage available.
FRANK J. CHRISTENSON
5859 W. 35th Street
Tel Olympic 2802 or 244

VIC. 46th LAKE PARK AVE.
Mūrinis namas, 14 kamb. su baldais ir 15 apartmentai be baldų. 5 apartmetus be baldų galima pertaisyti. Reikalinga turėti $20,000. grynais pinigais.
CHAS E. FOX & CO.
5500 Harper Acnue
Mr. Flowers PLaza 2-6900

ROUND LAKE, ILL.
5250 ketvir. pėdų ant kalno. 2 blokai nuo naujos mokyklos, stotis už 3/4 mylios. Elektra, vanduo, kanalizacija. Vertė nuo $850. iki $1100. Savininkas priverstas nebrangiai parduoti. Kaina $500.
Pašaukite: —
FOrest 6-2310

WINAMAC, IND.
43 akerių ūkis pardavimui
8 kamb. namas. Tile Pieninė, kiti trobesiai turi cemento grindis ir elektrą, cemento silo; garažas. Mylia iš miesto, mokyklos, stoties. 1/4 mylios nuo vieškelio ir upelio. Parduos nebrangiai. Pardavimo priežastis — liga. Savininkas parduoda.
MRS. T. AMORE
Tel. DElaware 7-0904

Naikina Stovyklą
Šiomis dienomis buvo pradėta naikinti Haunstetteno lietuvių stovykla, kur savo laiku gyveno keletas šimtų mūsų tautiečių. Jie perkeliami į gretimai esančią Hochfeldo stovyklą. Buv. stovyklos patalpos atiduodamos vo kiečiams.

Tebeveikia Skautai
Augsburg. — Čia, nežiūrint smarkios emigracijos, dar tebeveikia skautų buntas, kuriam vadovauja inž. K. Bertulis. Tuo tarpu čia tėra 1 berniukų, 1 mergaičių ir 1 skautų vyčių skiltis.

Nekovingi Moksleivių Laikraštėliai
"Tiesa" labai jaudinasi, kad Kauno miesto moksleiviai neina tokia vaga, kaip jiems partija liepia. Netgi vienos gimnazijos, kuri pavadinta "Komjaunimo" vardu, laikraštėlis esąs "nekovingas, neiškeliąs pirmūnų, straipsneliai be parašų. Užmirštamos "ideologinės temos".

Norėdami ką nors pirkti, parduoti, išnuomuoti, pranešti, surasti, išmainyti, arba išgarsinti — pasinaudokite "DRAUGO" Classified skyriumi. Tūkstančiai asmenų yra gavę teigiamus rezultatus; gausite ir jūs. Pabandykite!

ŠVENTĖMS
Mes pasiuvame vyriškus ir moteriškus rūbus pagal užsakymus. Nuo $45.00 ir daugiau
GRYNOS VILNOS KOSTIUMAI Nuo $34.50
VĖLIAUSIOS MADOS PALTAI Nuo $27.00
PALTAI Nuo $24.00
Mes turime didelį pasirinkimą vyriškų rūbų ir garantuojame tinkamą dydį.
SLOWIK'S CLOTHES
4328 ARCHER AVE. Tel. LAfayette 3-7757

Ruošiasi Priimti Lietuvius Romoje

Redakcija gavo Šventųjų Metų Komiteto Lietuviams Priimti Romoje raštą. Raštas buvo skaitytas per Vatikano radiją. Prašoma, kad visi lietuviai, kurie rengiasi atvykti į Romą Šventųjų Metų iškilmėms, praneštų, kada numato atvykti. Reikia pranešti kaip galima greičiau šiuo adresu: **Rev. V. Balčiūnas, Via Casalmonferrato 20, Roma, Italy.** Reikia pažymėti, kiek asmenų atvyksta ir kiek laiko jie tenai bus, ar turi vietos apsistoti, kokius turi pageidavimus, kiek jų tarpe kunigų, vienuolių. Vasaros atostogų metu — liepos, rugpiūčio ir rugsėjo mėnesiuose — lietuviams maldininkams bus užleistos Šv. Kazimiero kolegijos patalpos. Priėmimo komitetas rūpinasi, kad atvyks tantieji turėtų lietuviškai kalbančius vadovus. Norima net išleisti trumpą lietuvišką vadovą po Romą, jei atsirastų kas galėtų tam reikalui lėšų paaukoti.

Šventųjų Metų proga Romoje bus bažnytinio meto paroda, kurioje bus ir lietuvių skyrius. Komitetas pažymi, kad jį organizuojant daug kuo prisideda dail. Petras Kiaulėnas ir ALT pirmininkas Leonardas Šimutis.

Visiems Buvo Baimės

Ft. Lauderdale, Fla., į aikštę susirinko vaikai pasitikti Kalėdų Senelį, kuris su visomis dovanomis parašutu turėjo nusileisti. Netoli žemės jį pagavo smarkus vėjas ir užmetė ant didelės jėgos elektros stulpo. Iššaukti elektros darbininkai parašutą išnarpliojo iš vielų ir senį nukėlė ant žemės.

—o—

Žuvininkystės Departamentas skelbia, kad nuo 1947 metų Alaska vandenyse yra apžiedavęs 58,000 ruonių (seals).

Rokosovskio Tikslai

Mūsų korespondentas iš Artimųjų Rytų praneša:

Gautomis žiniomis iš lenkų požemio šaltinių, sovietų maršalas Konstanty Rokossowski spalio mėnesio pradžioje gavo specialų politbiuro įsakymą ištirti lojalumą sovietų atžvilgiu lenkų generalinio štabo ir maršalo Rola-Žymirskio. Politbiuras, sutvarkęs Rytų Vokietijos klausimą, rengiasi sudaryti naują Baltijos armijų grupę, kurios uždavinys būtų — atėjus reikalui — pulti Vakarų Vokietiją, neangažuojant "grynų" sovietų jėgų. Ši grupė armijų būtų ginkluota ir vadovaujama sovietų. Kadangi Lenkija dėl savo geopolitinės padėties yra reikšmingas politbiuro planuose strateginis taškas pirmoj eilėj reikėjo apsodinti Lenkijos armiją savo žmonėmis. Maršalas Rola-Žymirskis, senas Pilsudskio I-mos brigados karininkas (dalyvavo lenkų-sovietų kare 1920 m.) — buvo geras laikotarpy 1945-1949 m., kad priviliotų ir sunaikintų lenkų užsieny esančias kariškas jėgas — gen. Anderso II korpuso kareivius ir "Armia Krajowa"; taip pat, kaip reikalingas buvo ir Mikolaičikas, kad įkurtų legalų Lenkijos režimą. Ir vienas ir kitas padarė savo darbą, o tada atėjo laikas juos likviduoti.

Kardinolų Kolegijoj dabar yra likę tiktai 54 kardinolai, kurių 20 yra italai, o 34 — kitų tautybių. 16 vietų yra neužimtų. Eina gandai, kad Šv. Metų proga bus paskirta visa eilė naujų kardinolų.

KALĖDŲ GĖLĖS

Žalumynai yra simboliškai vartojami Kalėdų metu namų pagražinimams. Šiemet yra padarytos mažytės vaško figūros, taipgi įvairios kitokios figūros iš stiklo ir medžiagos. Jos yra vartojamos stalo pagražinimui. Šios Kalėdos yra pirmosios, kada gėlininkai turi tiek daug gėlių ir už dar taip žemą kainą.

Gėlininkai vartoja keletą naujų priemonių prailginti gėlių žydėjimą. Viena iš tokių yra iš vaško padaryta medžiaga į kurią rožės ar gvazdikai yra pavilginami prieš išstatant pagražinimui. Ši priemonė gėlę išlaiko gyvą gana ilgai. Kita — tai balta "cellular" medžiaga, kurią gėlininkai iš anksto parūpina, ir padeda tarp žalumynų, kad Kalėdų dieną būtų galima sustatyti gėles joje. Dar kita priemonė kurią gėlininkas vartoja prailginti gėlių gyvenimą yra iš plastikos padaryti vamzdeliai į kuriuos yra įdedamos atskiros gėlės.

Kalėdų eglaitės pagražintos rožėmis ir gvazdikais yra naujos mados eglaitės pagražinimas. Šis būdas yra daug gražesnis negu papuošimai visokiausiomis žvakutėmis, žiburėliais ir pan., kurie per tiek metų buvo vartojami.

Tiems, kurie turi savotiškus pagražinimus, gėlininkas parduoda gėles, žalumynus, kaspinus, skambučius ir "Styrofoam" medžiagą. "Styrofoam" yra balta — lyg sniegą vaizduojanti medžiaga — kuri gali būti piaustinėjama.

Platinkite dienr. "DRAUGĄ"

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. 3319 Lituanica Av
PRospect 6-0099 YArds 7-1138—7-1139
Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčią arčiau jūsų namų

NULIŪDIMO VALANDOJE KREIPKITĖS PAS
ANTHONY B.
PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
JŪSŲ PATOGUMUI:
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Telefonas TOWNHALL 2109
6812 So. Western Ave., Chicago, Ill.
Telefonas GRovehill 6-0142
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir
jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

SENIAUSIOS IR MODERNIŠKIAUSIOS
Laidotuvių Įstaigos
JOHN F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YArds 7-1741 – 7-1742
4330-34 South California Avenue
Tel. LAfayette 3-0727
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
RADIO PROGRAMAI IŠ STOTIES WGES
(1390 kilocycles)
Leidžiama Kas Šeštadienį Nuo 9:15 Iki 9:30 Val. Ryto.

A. A.
PAULINA PALILIUNAS
(Po tėvais Kowarskiutė)
Gyveno 10548 S. Wabash Ave.

Mirė gruodžio 14d., 1949m., 9:45 val. ryto, sulaukusi pusamžio. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Panevėžio apskr., Naujamiesčio parap., Bučių kaimo. Amerikoje išgyveno 45 metus.

Paliko dideliame nuliūdime vyrą Julijoną; brolį Antaną Kowarski; brolienę Pauliną Kowarskienę; sesers vaikus Charlotte Wistort, Anną Ward, Albert Bagdon, Juozą Šukis; pusbrolius: Juozą Stričkų ir Joną Mikalaucką; švogerį Kazimierą Palilių ir šeimą; puseseres Domicelę Mikalauckienę ir Stričkaitę ir kitas gimines, draugus ir pažįstamus.

Kūnas bus pašarvotas Lachawicz koplyčioje 1 val. popiet.— 10756 S. Michigan Ave.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, gruodžio 17d. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Visų Šventų parap., bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Vyras, Brolis, Brolienė, Sesers Vaikai, Pusbroliai, Švogeris, Puseserės ir kitos Giminės.

Laiodtuvių direkt. Lachawicz ir Sūnus. Tel. PUllman 5-1270.

A. A.
JONAS MIKUCKIS
Gyveno 2512 W. 45th Pl.
Tel. VIrginia 7-8041
Per 19m. turėjo biznį ant 39th ir Campbell Ave.

Mirė gruodžio 12 d., 1949m., 11:50 val. vak., sulaukęs 61m. amžiaus. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Telšių apskr., Žarėnų parapijos, Nagurkos kaimo.

Amerikoje išgyveno 39 m.

Paliko dideliam nuliūdime mylimą žmoną Emiliją (po tėvais Kleivaitę); dukterį Adelę Rakauskienę, žentą Albertą ir du anūkus: Daniel ir Steve; brolį Augustą ir šeimą; seserį Marijoną Saunorienę, švogerį Kazimierą ir jų šeimą; pusbrolį Aleksą Rumbutį ir šeimą — Rochester, N.Y.; ir kitas gimines, draugus ir pažįstamus.

Priklausė prie Keistučio Pašalpos klubo ir CFA Unijos.

Kūnas pašarvotas J. Liulevičiaus kaplyčioje, 4348 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, gruodžio 17d. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Nekalto Prasidėjimo Pan. Švenč. parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, Duktė, Žentas, Anūkai, Brolis, Sesuo, Švogeris, Pusbrolis ir kitos Giminės.

Laidotuvių direkt. J. Liulevičius. Tel. Lafayette 3-3572.

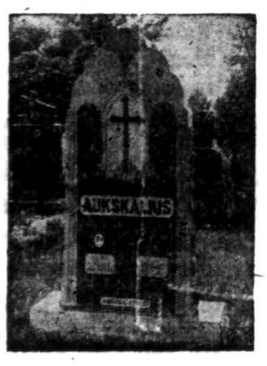

PIRKITE TIESIOG NUO MR. NELSON
— Savininko —
St. Casimir Monument Company
3914 West 111th St.
Visetas Kinds nuo Kapinių
Didžiausias paminklams planų pasirinkimas mieste
Telefonas CEdarcrest 3-6335

SAVE
TAUPINK
Blogiems laikams užėjus pinigai apdraustoje Finansinėje įstaigoje bus didelė pagalba.
MES MOKAME 2 KARTUS PER METUS. Dividendus
Duodame paskolas ant namų su mažais mėnesiniais išmokėjimais.
UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Ill.

Biznieriams Apsimoka Skelbtis Dienr. 'Drauge'!

A. A.
ONA GEDVILAS
(Po tėvais Šaulikė)
Gyveno 919 W. 34th St.
Tel. YArds 7-5567

Mirė gruodžio 13 d., 1949 m., 4:00 val. popiet sulaukusi pusamžiaus. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Telšių apskr., Varėnų kaimo.

Paliko dideliame nuliūdime dukterį Patricia Lucas, žentą Leo; sūnų Antaną, marčią Patricia; 3 anūkus: Robert, Theodore ir James Gedvilus; 2 pusbrolius: Justiną Gestautą, jo žmoną ir šeimą; ir Petrą Gestautą; brolienę Veroniką Kemtes ir šeimą ir kitas gimines, draugus ir pažįstamus.

Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans koplyčioje, 3319 Lituanica Ave.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, gruodžio 17 d. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Duktė, Žentas, Sūnus, Anūkai, Pusbroliai, Brolienė ir kitos Giminės.

Laidotuvių direktorius Mažeika ir Evans. Telef. YArds 7-1138; 7-1139.

Ar Jūsų Inkstai Gerai Dirba?

Instai prašalina iš organizmo rugštis ir nereikalingą šlapumą. Jei jie netvarkoje, nuodinga materija lieka kūne ir jūsų kraujuje. Jei turite sunkumo nusišlapinti, jei nakčia dažnai turit keltis, jei galva svaigsta, nugarą skauda, jaučiate nuovargį, jei jūsų paakiai patinę, vartokit

ŽOLIŲ ARBATĄ SANITAS NO. 101

Kaina $1.10 su persiuntimu. Mūsų žolių arbata yra ekspertų sudaryta remiantis ilgų metų patyrimu. Dėt nemokamo aplinkraščio kreipkitės į

SANITAS HERBS
1125 Milwaukee Ave. Chicago 22, Ill.

STASYS LITWINAS SAKO:
"DABAR — TAI GERIAUSIAS LAIKAS PIRKTI VISOKIOS RŪŠIES NAMAMS REIKMENIS." GERAS PASIRINKIMAS
Stogams Reikmenys — Insuluotų Plytų-Išvaizdos Sidings — Langų — Durų — Tvoroms Materiolo — Maliavos — Varnišo — Enamelio — Geležinių Namams Reikmenų-Hardware — Pleisterio — Cemento — Srutų — Visokios Rūšies Insuliacijos Materiolo — Šturmo Langų — Kombinacijos Durų — Wallboard — Plaster Board — Vamdžių ir Daug Kitų Reikalingų Dalykų. Pasiteiraukite!
CARR MOODY LUMBER CO.
APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI
STASYS LITWINAS, Pres.
3039 S. HALSTED ST. ..... TEL. VICTORY 1272
VALANDOS: Nuo 8-tos val. ryto iki 6-tos val. vak.
Šeštad. — 8 val. iki 3 val. popiet.

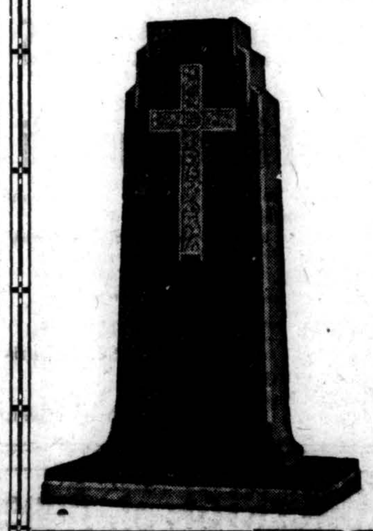

KAPŲ PAMINKLAI TIESIOG JUMS IŠ DIRBTUVĖS!
Užsakykite gražų paminklą ant savo mylimo asmens kapo—tiesiog iš šios vienintėlės lietuviškos paminklų dirbtuvės.
Paminklus pristatome į visas kapines arti ar toli.
Nuo akmens šlifikavimo iki raidžių iškalimo ir paveikslų įstatymo — BITTIN ir KAMENSKY ekspervyvis darbas yra paremtas 45 metų patyrimu.
Aplankykite mus ir pamatykite mūsų darbo pavyzdžius. Dirbtuvė yra atdara visomis dienomis ir visomis valandomis.
BITTIN AND KAMENSKY
MONUMENT WORKS
3938 W. 111th STREET — Tel. BEverly 8-0005
Pirmoji paminklų dirbtuvė nuo Šv. Kazimiero kap. vartų

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGO LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansu patarnavimas yra teikiamas dieną ir naktį. Reikale, šaukite mus.
Mes turime koplyčias visame Chicagos ir Roselando dalyse ir tuojau patarnaujam.

LACHAWICZ ir SŪNAI
2314 W. 23rd PLACE Phone: VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN PUllman 5-1270

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFREDAS VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel. Olympis 1003

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET
Telphone: YArds 7-1911

LEONARDAS L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: PUllman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Phone YArds 7-4908

JULIUS LIULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone LAfayette 3-3572

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 West 46th St. YArds 7-0781

Aplink mus

× **Don McNeil,** vedėjas populiarios 'Breakfast Club' radio valandos iš stoties W ENR, taip pat ir per kitą ABC radijo stotį, tarpe 8 ir 9 val. ryto, šiandie klausytojams papasakos apie lietuvių eglutę Mokslo ir Pramonės Muziejuje, kur peržiūrėdamas tautinių grupių pastatytas eglutes lietuvių eglute labiausiai susižavėjo. Per radijo jis papasakos, iš ko ir kaip yra padaryti lietuvių eglutės papuošimai.

× **Antanas Domeika** iš Rockford, Ill., lankėsi 'Draugo' redakcijoj ir domėjosi naujais spaustuvės įrengimais. Domeikų šeima labai dosni Lietuvos ir tremtinių reikalams. Jis su savo motina per BALF-ą yra paaukoję virš du tūkstančius dolerių ir labai daug tremtinių pašelpę maisto siuntiniais. Domeikai turi du ūkius: vieną jų valdo čia minimas Antanas, kurs šiomis dienomis dar namą nusipirko pačiam Rockforde. Tą namą apgyvendins tremtiniais.

× **Jonas Brazauskas,** L. V. seniorų kuopos iždininkas, šįmet seimo pakeltas į garbės narius, pavyzdingai ėjęs Lietuvos Vyčių namo ir salės prižiūrėtojo pareigas, šiomis dienomis apsigyveno Lemont, Ill., pas švogerį Julijoną Rubį. Vyčiai ir kitos lietuvių katalikų organizacijos n e t e k o stambaus veikėjo.

× **Ant. Jonutis,** 1120 E. 42nd Place, vos nežuvo prie vienos krautuvės Van Buren gatvėje, netoli State St. Praeinant pro krautuvę lange ištiko sprogimas. Didelis gabalas stiklo pataikė į Jonutį, gerokai sutrenkdamas ir sužeisdamas kaklą ir rankos pirštą. Matę įvykį pasakoja, kad jis stebėtinai išliko gyvas. A. Jonutis su savo žmona priklauso Lietuvos Vyčių seniorų kuopai.

× **Šv. Kryžiaus parapijos** Town of Lake parapijiečiai rengia vakarą naudai kunigų atvykusių iš tremties ir gavusių laikiną prieglaudą parapijos klebonijoj. Vakaras įvyks sausio 8 d., 1950 m., parapijos salėj. Programa prasidės 6:30 val. vakare.

× **No. Side veikėjų Sruogų** dukrelė Dolores rodo nemažus scenos gabumus. Seserų Juozapiečių vedamai vidurinei m o k y k l a i (high school) švenčiant 100 metų jubiliejų, Dolores, kuri lanko tą mokyklą, dalyvauja to jubiliejaus paminėjimo programoj — vaidinime.

× **Kun. Juozas Juozevičius,** buvęs Augsburg tremtinių stovyklos klebonas, yra atvykęs į Chicago ir apsistojęs pas savo brolį dr. Joną Juozevičių, 4433 So. Fairfield Ave., ir prašo visą korespondenciją ir visais rei kalais kreiptis tuo adresu.

× **Monika Bukantienė** iš Dievo Apvaizdos parapijos, uoli Tėvų Marijonų Bendradarbių Draugijos veikėja, po operacijos guli Šv. Kryžiaus ligoninėj. Skyriaus narės ir visos draugės prašomos ligonę aplankyti.

× **Kun. Dr. Titas Norbutas** iš Čilės atvyksta į Chicago. Apsistos Ciceroj pas žinomus veikėjus Matą ir Kotriną Sriubus.

IŠ ARTI IR TOLI

— **Mozeliauskas ir Knitaitis,** Kauno baleto šokėjai, rengiasi atidaryti Philadelphijoje savo baleto studiją.

— **Caracaso, Venecueloj, saleziečių įstaigoje** šiuo metu mokosi šie lietuviai: **R. Kuzavinis, E. Korsakas, E. Žebrauskas, V. Ramonaitis, R. Malskis** ir **F. Malskis.**

— **Prof. A. Tamošaitis** Montrealio, Kanadoj, lietuviams davė įdomią paskaitą apie grafiką bendrai ir lietuvių grafiką, pavaizduotą gausiais pavyzdžiais.

— **Tremtinių baliuje** Mookoje, Brazilijoj, programoje pasirodė nauja dainininkė N. Baranauskaitė, dain. Ona Žibienė ir klarnetistas A. Ambrozaitis.

— **Dr. J. Baltrušaičio** "Lithuanian Folk Art", **Dr. Šapokos** "Lithuania through the ages" ir **T. J. Vizgirdos** "Vilnius" gaunami pas S. Pilką, 2739 W. 43 str., Chicago 32. Ill. Knygos siunčiamos paštu. Kiekvienos knygos kaina $2.50 su persiuntimu.

— **Dayton, O., lietuvių choras,** ved. Pr. Ambrozaičio, pakviestas į kalėdinių giesmių pasirodymą. Be giesmių, lietuviai žada pasirodyti su tautinių šokių grupe. Pasirodymas įvyks vienoje mokykloje gruodžio 13 d.

— **Lietuvių Darbininkų Sąjungos** Naujosios Anglijos apskrities ir Centro valdybų susirinkime nutarta pagyvinti organizacijos veiklą. Viena tam priemonių — rengti pamėgdžiojantį teismą (Mock) su įvairiais pridečkais. Tam veikimui vadovaus apskr. pirm. Paulaus kas.

— **Lietuvos Pasiuntinybėje,** Urugvajuje, lankėsi naujasis Apaštalų Sosto Nuncijus Urugvajaus respublikai Mons. Paccini. Aukštasis svečias revizitavo Lietuvos Ministrą Dr. K. Graužinį, ta proga pareikšdamas savo ir Apaštalų Sosto palankumą Lietuvai.

— **L. Vyčių 96 kuopa** Dayton, O., rengia 3 veiksmų komediją "Moterims neišsimeluosi", kurią žada pastatyti sausio 15 d. Veikalą režisuoti pakviestas Andrius Mironas, buvęs Liet. Tautinio Ansamblio tremtyje aktorius ir administratorius.

— **DBLS skyrius Castelmanse,** Britanijoj visuotinam susirinkime perrinko valdybą ir paskyrė aukų: 5 sv. Tautos Fondui, 5 sv. Namų Fondui ir 2 sv. pirmojo skyriaus pirm. P. Stirbio šeimai paremti. P. Stirbis serga ir guli sanatorijoj, o jo šeima gan sunkioje medžiaginėje būklėje.

— **D. Britanijos Lietuvių Sąjunga** įsteigė akcinę bendrovę, vardu Lietuvių Namai (Lithuanian House, Ltd.) ir dabar pardavinėjamos akcijos įsigijimui nuosavo namo Londone. Iki šiol sąjunga tam reikalui buvo surinkus 2000 svarų, bet jų neužtenka. Yra būtinas reikalas dar sukelti apie 2400 sv.

— **Loretta Young,** garsi kino artistė, bus žvaigždė "The Littlest Angel" veikale, kurį "Family Theatre" gruodžio 21 d. transliuos oro bangomis — Mutual radijo tinklu. Tai bus kalėdinė, nepaprastai graži programa. Transliavimas eis sekančiomis valandomis: 8:30 P. M. Eastern Standard Time, 7:30 P. M. Central Standard Time, 6:30 P. M. Mountain Standard Time ir 5:30 P. M. Pacific Standard Time.

LĖKTUVO NELAIMĖJ LIKO GYVAS

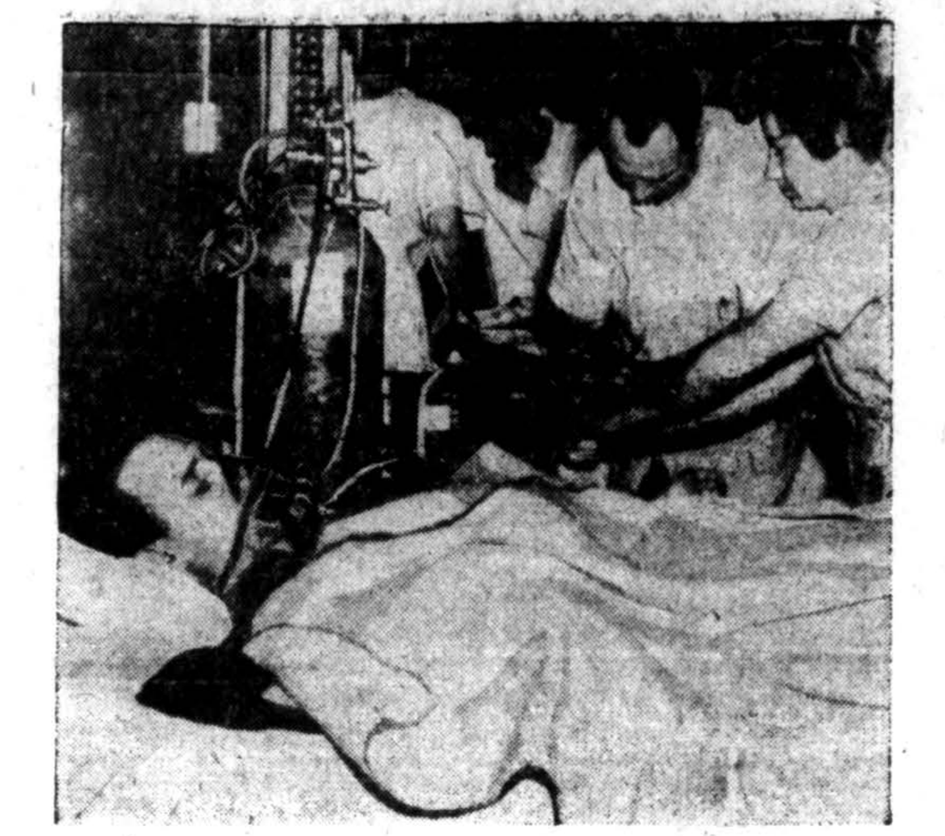

Thomas Morris, iš Milburn, N. J., slaugomas Bolling karo aviacijos bazės ligoninėje. Jis išliko gyvas nukritus Capital Airlines DC-3 lėktuvui į Potomac upę prie Washingtono aerodromo. Iš 23 keleivių ir įgulos narių tik keturi žuvo. (Acme)

— **Kazys Švabauskas,** 1929 m. atvykęs nuo Aukštadvario į Argentiną, gruodžio 7 d. gavo JAV vizą ant lietuviško paso, kurio galiojimas buvo neseniai pratęstas Lietuvos Pasiuntinybėje Urugvajuje. K. Švabauskas išvyksta pas savo brolį Aleksandrą. Nors yra labai išsiilgęs savo šeimos, likusios Lietuvoje, tačiau negali grįžti pas ją, nuo kurios jau seniai veltui laukia bet kokio gyvybės ženklo.

— **Kiek tremtyje lietuvių dvasininkų.** Lietuvių Tremtinių Sielovados Tarnybos žiniomis, Delegatūros veikimo laikais, tremtyje gyveno 231 lietuvis kunigas. Vienuolių buvo: vyrų 21 tėvas, 4 klierikai, 1 brolis; moterų: 26 seserys. Penki kunigai mirė ir apie 70 emigravo į įvairius kraštus. Lietuvių kunigų prieauglis tremtyje labai nedidelis.

— **Ilona Pakštaitė,** Dayton, O., lanko Kiser High School. Tos mokyklos mokinių laikraštis "Kiser Panther" įdėjo jos atvaizdą ir straipsnelį, kuriame aprašo, jog jai mokslas labai lengvai sekasi, nes tremtyje ji lankiusi 5-ją gimnazijos klasę (čia lanko 1 klasę). Laikraštėlis pažymi I. Pakštaitės gabumus šokiams ir kad ji vadovauja Dayton lietuvių tautinius šokius.

— **Lietuvos Nepaprastas Pasiuntinys ir Įgaliotas Ministras P. Amerikai Dr. K. Graužinis** lankėsi pas Uragvajaus Metropolitą J. E. Arkiv. Antonio M. Barbieri. Pasikalbėjimas užtruko apie pusantros valandos. Arkivyskupui buvo įteikta įvairūs leidiniai apie Lietuvą ir papasakota apie Bažnyčios ir dvasiškijos padėtį Lietuvoje, apie terorą ir baisias deportacijas, apie kolūkių steigimą ir apie tautos vedamą kovą viduje ir užsieniuose. Arkivyskupas gyvai domėjosi Lietuva ir užtikrino savo visišką prielankumą ir paramą teisingai Lietuvos bylai. Jo įsitikinimu Lietuva vienu ar kitu būdu vistiek vėl bus laisva.

— **Stasys Lozoraitis,** Lietuvos Diplomatijos Šefas, lydimas Lietuvos Pasiuntinybės Washington'e patarėjo Juozo Kajecko, Jungt. Tautų Sekretoriato kvietimu, gruodžio 10 d. dalyvavo suruoštam Carnegie Hall, New York, koncerte, kuriuo paminėta vienų metų sukaktis nuo Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos Universalinės Žmogaus Teisių Deklaracijos priėmimo. Šiame paminėjime kalbėjo generolas Romulo, J. T. Organizacijos generalinis sekretorius Trigve Lie ir Universilinės Teisių Komisijos pirmininkė Eleonora Roosevelt.

— **B. Pakšto orkestras,** Dayton, O., susidedąs iš 7 asmenų, sėkmingai groja lietuvių laikomame "Twilight" klube. Kiekvieną penktadienį ir šeštadienį orkestro vyrai ne tik pagroja, bet ir padainuoja angliškai ir lietuviškai. Kartą išgirdę lietuviškų dainų, svečiai prašo padainuoti jų daugiau.

— **Adelaidės lietuviai pasiruošia Kalėdoms.** Lapkričio 27 d. įvykusiame ALD Adelaidės skyriaus visuotiniame susirinkime valdyba. pasiūlius, priimta tokia Kalėdų švenčių programa:

Gruodžio 10 d. Adelaidės visuomenei solistų P. Rutenio ir E. Rukštelienės lietuviškų dainų ir operų arijų kalėdinis koncertas.

Gruodžio 24 d. 8 val. vak. Katedros salėje bendros lietuviškos kūčios. Norintieji kūčių vakarienėje dalyvauti i šankstо sumoka skyriaus iždininkui po 10 šilingų.

Gruodžio 25 d., 3 val. po pietų, toje pačioje salėje, rengiama lietuvių vaikučiams eglutė.

Gruodžio 31 d. 10 val. Adelaidės Katedros salėje įvyks Naujųjų Metų sutikimas-balius. Bus šokiai ir bufetas. Mūsų tautiečiai paprašyti į šį pobūvį atsivesti ir australų prietelių. Skyriaus Valdyba tikisi, kad Adelaidės lietuviai visus tuos rengiamus pobūvius parems savo darbu ir gausiu atsilankymu. Tai paskatins rengėjus ir ateityje surengti panašių pasilinksminimų, teikiant progos Pietų Australijos lietuviams dažniau pabendrauti ir nepakęsti svetimų tautų jūroje.

Žinios Iš Lietuvos

Puola Mokytojus

"Tiesa" XI.18 d. pakartotinai užsipuola Šiaulių apskrities mokytojus, girdi, jie "nepadeda komjaunimo ir pionierių organizacijoms, pa tys nekelia savo idėjinio-politinio lygio". Ypač "apsileidę esą mokytoja drg. Nasikas ir Kreklauskienė. Verbūnų mokyklos mokytojai visiškai nepadedą komjaunimui, dėlko ši organizacija ten esanti labai silpna.

— Vien tik Marijampolės apskrityje 63 mokytojai bolševikų partijos yra įpareigoti būti agitatoriais, kiti 127 mokytojai turi panašų darbą dirbti prie partinių klubų — skaityklų.

— "T." nusiskundžia, kad Igliškėlių septynmetėje mokykloje mokytojai esą apolitiški. "Navasėdų pradinės mokyklos mokytoja Gurevičiūtė savo, kaip tarybinio mokytojo, pareigu nepateisina". Marijampolės apskr. vykd. komiteto pavaduotojas drg. Nečajevas dėlto labai puolė Gudeliu, Igliškėlių ir Sasnavos valsčių vadovus.

Sovietuose Ir Karvėms "Rojus"

"Tiesos" Nr. 271.XI.18 d. skaitome: Pasvalio apskrities kolūkis "Laisvasis Darbas" dar visiškai nepasirūpino visuomeninių gyvulių žiemojimu. Nors galima susilaukti kiekvieną dieną šalčių. Kolūkio tvartai dar visai neparuošti gyvulių laikymui. Kolūkio karvės dar ir dabar visą parą stovi lauke, o tvartai pilni mėšlo, langai neįstiklinti, durys nesutvarkytos. Taip pat reikia atremontuoti stogus. Ligi šio laiko dar nesutvarkytos ėdžios ir gardai"...

Mokosi Milžti Karves

Lapkričio mėnesį Kaune baigėsi milžėjų kursai, kuriuose, kaip praneša "Tiesa", keliasdešimts asmenų visą mėnesį buvo mokomi vien tik karves milžti. Mums būtų įdomu žinoti, kodėl taip ilgai šio nesudėtingo amato buvo mokomi Lietuvos žmonės: ar jie toki negabūs, ar "visuomeniškos" karvės, šeriamos vien tik "politgatovka" nesutinka at leisti partijos užplanuoto pieno kiekio... Panašūs vieno mėnesio kursai buvę suruošti ir arklininkams bei kiaulių šėrėjoms.

CHICAGOJE

Demokratų vadui nemalonumai. Ryšium su miesto nupirktais ir griaunamais namais išvedimui didžiojo kelio (superhigway) Congress gatve, išėjo į aikštę, kad blokas tarpe Jefferson ir Clinton gatvių ant paties vidurio to kelio yra nupirktas sindikato, kurio prie šakyje stovi demokratų Cook apskr. vadas Arvey ir aukštesniojo teismo teisėjas Epstein. Dabar vedamas platus tyrinėjimas, kada toji nuosavybė buvo tikrai nupirkta ir ar nebuvo tai daroma tikslu pasipelnyti.

—o—

Ot kas tremtinių tėvas. George Mardikian, savininkas valgyklos San Francisco, Calif., buvo atvykęs į Chicago aplankyti vieną iš 125 armenų tremtinių vaikų prieglaudų. Jis sakos esąs patėvis 8,000 armenų vaikų, atvežtų į Ameriką. Įsteigus Committe to Aid Homeless Armenian, jis darbo ir buto garantijomis iki šiol jau atsikvietė 2,500 savo tautiečių ir dar laukia 1,000. Be to, jis yra padėjęs surasti butus 4,500 kiniečių, kurie nuo komunistų siaubo buvo pabėgę į Philipphines salas.

— o —

A and P darbininkai gaus bonus. Šios kompanijos krautuvės Chicagoj ir apylinkėj dirba virš 3,000 darbininkų, kuriems kalėdiniais bonais šiemet bus išmokėta $75,000. Gi visam krašte esamų krautuvių d a r b i n inkams kompanija išmokės bonais $2,250,000.

Brangus traukinio laikas. Chicago and Eastern Illinois traukiniui sustojus Marion stotyj, vienas troko šoferis norėjo pravažiuoti į kitą gat vės pusę. Kaip tyčia trokas sustojo ant bėgių. Iki atvyko pagalba trokui nustumti, praėjo 27 minutės. Troko šoferis teisme turėjo užsimokėti $135 bausmės — po $5 už minutę, kurias prastovėjo traukinys.

—o—

Pavojinga eiti į vaną su radijo. M. Robinson, 10841 Maplewood ave., grįžęs namo iš darbo rado vanoj negyvą žmoną. Vandenyje buvo ir radijo. Pasirodė, kad eidama imti vaną moteris buvo pasiėmus ir radijo, kurį įjungiant elektrą ją nutrenkė.

— o —

Pakeistas aerodromo vardas. Iki šiol vadinamas Municipal Airport miesto tarybos vienbalsiu nutarimu pakeistas į Chicago Midway Airport. Kiek anksčiau taip pat buvo pakeisti vardai Dauglas Airport į O'Hare Field, o Northerly Island Airfield į Merrill C. Meigs.

— o —

Prasidėjo bingininkų byla. Galutinai sudarytas skaičius prisaikdintųjų teisėjų (jury) ir kriminaliniam teisme prasidėjo byla Charles Sizemore ir kitų keturių asmenų, kaltinamų suokalbiu gembleriuoti bingo lošimais.

— o —

Reikia žiūrėti šviesų. Prie 61 ir South Parkway busas suvažinėjo Mrs. M. Teller, kuri ėjo skersai gatvę, priešais raudonąją šviesą.

NUO UŽSISENĖJUSIŲ

Skaudančių Žaizdų

IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, ji negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jų g y d o m o s ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalins niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiovinimą odos ir perplyšimą tarpirščių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių perštamų ir sužinstų kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c $1.25 ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoj ir apylinkėse arba atsiuskite money orderį į —

LEGULO, Department D
4847 W. 14th St. Cicero 50, Ill.

GERIAUSIA PIRKTI NAMAMS BALDUS

PROGRESS KRAUTUVIŲ

ŠALTYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, RADIO APARATAI, PEČIAI, LOVOS Ir Vaikų BALDAI.

Didžiausias Pasirinkimas

MAŽIAUSIOS KAINOS

Baldai Padaromi Pagal Užsakymą

Lengviausi Išmokėjimai

PROGRESS FURNITURE Co.

3224 S. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226

4183 ARCHER AVE.
CHICAGO ILL.
Tel. LAfayette 3-3171

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

Namų Paskolos Už Žemą Nuošimtį

TAUPYK SAUGIAI ...mes per 40 metų visiems išmokėjome ant pareikalavimo
Turtas virš 22 milijonų dolerių Atsargos fondas virš 2 milijonų.
U. S. Government Securities ir cash virš 12 milijonų.
CHICAGOS STIPRIAUSIA TAUPYMO ĮSTAIGA
Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.
1192 Archer Avenue Chicago 32, Illinois
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.
OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4.
Trečiadieniais nuo 9 iki 12 dieną. Ketvirtad. nuo 9 iki 8 vak.

PERKRAUSTOME BALDUS,
Parduodame Anglis ir Pečiams Aliejų
STASYS FABIJONAS
Patarnaujame Gerai ir Pigiai
2146 S. Hoyne Ave. Tel. VIrginia 7-7097

Klausykite ką sako **MARGUTIS** IŠ STOTIES **WHFC**

VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA
Transliuojama KASDIEN 18 m

Įsteigė komp. Antanas Vanagaitis. Jo darbą tęsia L. Vanagaitienė.

8 PROGRAMOS SAVAITĖJE:
Kiekvieną vakarą ......9:30 val
Sekmadieniais ......1:00 val. p.p
Ketvirtadieniais
Extra Programa....7 iki 8 v.v.

Kasdien pasaulinės ir vietinės žinios.—Įvairūs įvykiai lietuviškame gyvenime.—Biznio firmų pranešimai.—Lietuviška muzika—dainos.—Paskaitos. Visais reikalais kreipkitės:

6755 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas — GRovehill 6-2242

Rezervuokit Sekmadienį, Vasario 5d., 1950m., "DRAUGO" METINIAM KONCERTUI, St. Agnes Salėj, prie Rockwell ir Archer gatvių.